

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

bakalářské prezenční studium
2009 – 2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Barbora Klucká

Stanovy v s.r.o.

Praha 2012

**Vedoucí bakalářské práce:
Judr. Jakub Drábek**

COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Full-Time Studies
2009 - 2012

BACHELOR THESIS

Barbora Klucká

Statutes of association in limited liability company

Prague 2012

**The Bachelor Thesis Work Supervisor:
Judr. Jakub Drábek**

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 15. března

.....

Poděkování

Chtěla bych poděkovat panu Judr. Jakubu Drábkovi za jeho odbornou péči, za přínosné rady a ochotu, se kterou se mi věnoval.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá stanovami u společností s ručením omezeným a jejich funkcí. Zamýšlí se nad důvodem vzniku stanov a nad nedostatečnou zákonnou úpravou. Rozebírá pojem společnost s ručením omezeným a principy jejího fungování. Práce rovněž projednává dopodrobna jednotlivé náležitosti a obsah tohoto dokumentu s odkazem na konkrétní stanovy české společnosti s ručením omezeným v příloze. Zároveň jsou zde zmíněny odlišnosti od stanov, které povinně tvoří akciová společnost.

Klíčové pojmy

Dokument, obchodní právo, Obchodní zákoník, společenská smlouva, společnost s ručením omezeným, stanovy, zakladatelská listina.

Annotation

Bachelor thesis apply to statutes of association in limited liability company and their function. The thesis thinks about reasons for creating this document and for unsatisfactory legal adjustment. The thesis anatomizes the term of limited liability company and principles of function. The thesis also debates the individual requirements and content of this document in detail with references to concrete statutes of czech association of limited liability company in annexe. Simultaneously there are differences of statutes of association, which are made up the public company obligatorily.

Key words

Document, commercial law, Commercial Code, memorandum of association, limited liability company, statutes, memorandum of association.

OBSAH

OBSAH.....	14
ÚVOD.....	8
1. SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM	10
1. 1. Zákonná úprava – historie a prameny.....	10
1. 2. Obecná charakteristika a základní znaky.....	13
2. ZALOŽENÍ A VZNIK S.R.O.	17
2. 1. Předpoklady vzniku společnosti	17
2. 2. Založení s. r. o.	18
2. 3. Vznik s.r.o.	19
3. STANOVY	24
3. 1. Obecně o stanovách.....	24
3. 2. Stanovy v s. r. o.	25
3. 3. Funkce stanov v s.r.o.	26
3. 4. Odlišnosti stanov s.r.o. a a.s.	27
4. OBSAH STANOV S.R.O.....	30
4. 1. Obecně o obsahu stanov v s.r.o.	30
4. 2. Obecná ustanovení.....	31
4. 3. Orgány společnosti	34
4. 4. Hospodaření společnosti.....	47
4. 5. Fondy s. r. o. a ostatní.....	51
5. ZMĚNA A ZÁNİK STANOV	53
ZÁVĚR.....	55
MONOGRAFIE	57
INTERNETOVÉ ZDROJE.....	58
SEZNAM PŘÍLOH.....	60
PŘÍLOHY	I

ÚVOD

Stanovy společnosti s ručením omezeným jsou pro mne velice zajímavým tématem. Lze říci, že vybrat si jej, bylo pro mne jakousi výzvou. Mnoho ustanovení pro samotné stanovy společnosti s ručením omezeným neexistuje. Tento pojem tedy není zákonem příliš upravený, ani mnoho literatury na toto téma není možné sehnat. Proto se práce také ve své části pokouší zamyslet, z jakého důvodu zákon stanovy na jednu stranu připouští, ale zároveň příliš neupravuje. Přestože výběrem tohoto tématu jsem se ocitla na velice „tenkém ledě“, rozhodla jsem se toto téma podrobněji rozebrat.

Se společnostmi s ručením omezeným se většina lidí setkává v každodenním životě. Nejedná se jen o obchodování mezi podnikateli, jelikož služby využívají často i běžní spotřebitelé. Cílem této práce je nejen nastínit fungování tohoto druhu obchodní společnosti, ale v první řadě obeznámit čtenáře o funkci stanov ve společnosti s ručením omezeným. Pro čtenáře jsou v práci podrobně rozebrány jednotlivé náležitosti tohoto dokumentu, které jsou nejčastěji společníky upravovány. V neposlední řadě se zamýšlí nad odlišnostmi od stanov ve společnosti akciové a nad důvodem vytvoření tohoto dokumentu, přestože není povinný. Řeší otázku posloupnosti, co se týče založení společnosti a vzniku stanov.

Společnost s ručením omezeným je jednou z kapitálových obchodních společností, které jsou nejčastější právní formou, ve které lze provozovat podnikatelskou činnost. Podle zákona se jedná o právnickou osobu, která je zakládána za účelem podnikání, lze ji ale zakládat i za jiným účelem, a to pro výkon jakékoli činnosti, která není zákonem zakázána nebo zákonem vyhrazena jen určitým právnickým osobám. Obchodní společnosti jsou v České republice upravovány v druhé části obchodního zákoníku – „Obchodní společnosti a družstva“. Jednání podnikatelů, podnik, obchodní majetek, obchodní jmění, vlastní kapitál a ustanovení o obchodním rejstříku jsou navíc upraveny v části první Obchodního zákoníku.

Práce je rozdělena do pěti hlavních kapitol a mnoha podkapitol. V první kapitole práce obecně charakterizuje společnost s ručením omezeným, její vnitrostátní i mezinárodní úpravu, historický vývoj s. r. o. a prameny. Druhá kapitola navazuje založením a vznikem této obchodní společnosti, a ve třetí kapitole se práce zaměřuje již konkrétně na dokument stanov, který úzce souvisí se založením. V této části se také probírají odlišnosti od stanov v akciové společnosti a zákonná úprava stanov. V kapitole čtvrté se již práce věnuje obsahu stanov vytvořených společnostmi s ručením omezeným a v jednotlivých podkapitolách probírá možná ustanovení s podrobnostmi o konkrétním pojmu. Zároveň zde poukazuje na faktické stanov společnosti s ručením omezeným v přílohách. Pátá kapitola řeší problematiku přijetí, změn a zrušení tohoto dokumentu v návaznosti na zakladatelský dokument.

1. SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM

1. 1. Zákonná úprava – historie a prameny

Samotné obchodní právo sahá do daleké historie. Již ve středověku se můžeme setkat s jakousi právní úpravou podnikání a obchodu například v podobě cestovních předpisů a tržních řádů. Dlouhou dobu se obchodní právo označovalo a rozvíjelo jako právo zvykové, až do doby kodifikace v roce 1862, kdy Rakouské císařství vydalo Všeobecný obchodní zákoník (AHGB) inspirovaný Všeobecným německým obchodním zákoníkem, účinný od 1. 1. 1863 a platný až do konce roku 1950. Všeobecný občanský zákoník (ABGB) i Všeobecný obchodní zákoník (AHGB) byly následně substituovány jedním zákonem č. 141/1950 Sb., občanským zákoníkem. Jedná se o souhrnnou zákonnou úpravu jednotlivých sfér společenských vztahů, tak jako u zákona č. 99/1950 Sb., o hospodářských smlouvách a hospodářské arbitráži a zákona č. 69/1958 Sb., o hospodářských vztazích mezi socialistickými organizacemi. Se vznikem ústavního zákona č. 100/1960 Sb. a následných kodifikací a rekodifikací byly vytvořeny a akceptovány tři na sobě nezávislé zákoníky – zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník; zákon č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník; a zákon č. 101/1963 Sb., o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku. Mnoho následných novelizací těchto zákonů vedly k vývoji obchodních vztahů v české tržní ekonomice a k přiblížení vnitrostátního práva k právu evropskému.

Společnost s ručením omezeným je útvar novodobý. Oproti a. s. nevznikla postupným historickým vývojem na přelomu středověku a novověku, ani nevychází z historických kořenů římského práva. Právě naopak, byla vytvořena uměle rozhodnutím zákonodárce.¹ První podněty k vytvoření společnosti s ručením omezeným vznikaly v 2. polovině 19. století ve sjednoceném Německu, kdy tamní obchodní a právní klientela žádala vytvoření takové podoby společnosti, kde rozsah ručení bude podobný jako u v. o. s., ale

¹ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepracované vydání*, 2008; přímá citace str. 1.

vnitřní konstrukce bude prostější než v akciové společnosti. Za podpory říšského kancléře *Otty von Bismarcka* byly zahájeny zákonodárné práce velmi rychle. Již po 3 letech v roce 1892 je tento zákon o s. r. o. odsouhlasen Říšským sněmem. V praxi měl velký úspěch a byl vzorem v mnoha dalších státech. Německý vzor a doslova „exploze“ v zakládání s. r. o. v Německu a dalších zemích postupně zavádějících tuto novou právní úpravu záhy přiměla k aktivitě i politiky Rakouska-Uherska. Počátkem 20. století byly zahájeny kodifikační práce, které vedly v roce 1906 k přijetí zákona č. 58/1906 ř. z., o společnostech s ručením omezeným. První Československá republika tuto právní úpravu beze změny recipovala zákonem č. 11/1918 Sb. z. a n., o zřízení samostatného státu československého, kterým se přebíraly (až na výjimky) veškeré právní předpisy říšské a zemské platné k 28. 10. 1918 pro české země a uherské právní předpisy pro území Slovenska a Podkarpatské Rusi. Ve dvacátých letech v období stabilizace a konsolidace se začíná zvažovat reforma právní úpravy s. r. o., zejména vzhledem k posílení práv menšinových společníků a věřitelů. Z politických důvodů k tomu však již nedošlo, a tak až do zániku ČSR v r. 1939 byl zákon č. 58/1906 ř. z. pouze jednou přímo novelizován, a to zákonem č. 271/1920 Sb. z. a n. Vlastní konec s. r. o. nastal až 1. 1. 1951, kdy nabyl účinnosti nový zákon č. 141/1950 Sb., občanský zákoník, který zákon č. 58/1906 ř. z. bez náhrady zrušil. Společnosti s ručením omezeným tak na plných 40 let zmizely z právního řádu československého státu.² Až 1. 5. 1990 byla provizorně v šesti paragrafech hospodářského zákoníku připuštěna možnost tvoření společností s ručením omezeným ve velmi stručné úpravě, než vešel v platnost aktuální zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, účinný od 1. 1. 1992.

V současné době prameny českého obchodního práva můžeme rozdělit jednak na základní a pomocné, jednak na vnější a vnitřní. K základním vnějším, tzn. mezinárodním, pramenům můžeme zařadit:

1. mezinárodní smlouvy, které se staly součástí tuzemské právní úpravy, mezinárodní smlouvy mnohostranné, vícestranné i dvoustranné, které jsou pro

² DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepracované vydání*, 2008; přímá citace str.2-5.

Českou republiku závazné a byly publikovány ve Sbírce zákonů, resp. ve Sbírce mezinárodních smluv. Uvést lze například Úmluvu OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží – sdělení č. 160/1991 Sb. nebo Úmluvu OSN o námořní přepravě zboží – sdělení č. 193/1996 Sb.;

2. nařízení Rady a Komise ES, které v členských státech Evropské unie mají přímý a bezprostřední účinek, tzn. jsou pro všechny subjekty závazné, aniž by byla nutná jejich transformace do národních právních řádů;

3. směrnice Rady a Komise ES, u nichž sice přímá aplikovatelnost není dána, neboť musí být implementovány do národního práva, ale které, nesplní-li členský stát ve stanovené (zpravidla dvouleté) lhůtě tuto povinnost, dávají, při dostatečné konkrétnosti úpravy, subjektům možnost dovolávat se z nich vyplývajících práv.³

K základním vnitřním pramenům obchodního práva (kromě Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod) patří: obchodní zákoník – zákon č. 513/1991 Sb., v platném znění (dále ObchZ) a občanský zákoník – zákon č. 40/1964 Sb., úplné znění vyhlášeno pod č. 47/1992 Sb., ve znění změn a doplňků (dále ObčZ). Pramenem obchodního práva, ve výše uvedeném širším pojetí, jsou další obecně závazné právní akty, a to jak veřejnoprávní, tak soukromoprávní povahy. Lze k nim počítat například: zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) v platném znění; zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, v platném znění; zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, v platném znění; zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, aj.; z procesních předpisů pak: zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění; zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů; zákon č. 328/1991 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v platném znění.⁴

Zaměříme-li se konkrétně na společnost s ručením omezeným, týká se jí několik speciálních mezinárodních směrnic, např. Směrnice Evropského

³ ŠVARC, Zbyněk. *Základy obchodního práva* – 2. vydání, 2009; přímá citace str. 20.

⁴ ŠVARC, Zbyněk. *Základy obchodního práva* – 2. vydání, 2009; zkrácená citace str. 20-21.

parlamentu a Rady 2009/102/ES ze dne 16. září 2009 v oblasti práva společností o společnostech s ručením omezeným s jediným společníkem. Tato směrnice je rozdělena do jedenácti článků a již je implementována do českého práva v Obchodním zákoníku v části druhé v hlavě I. dílu IV, upravující společnost s ručením omezeným, konkrétně v §105, §132. Osmý článek této směrnice říká: „Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice“⁵, zároveň článek 1 odkazuje na členské státy, uvedené v příloze I, kterých se směrnice týká.

Vedle pramenů hlavních se v obchodním právu, zejména při úpravě obchodních závazkových vztahů, uplatňují i prameny vedlejší, z nichž některé lze řadit k pomocným pramenům vnějším. Jedná se o: judikaturu soudů a jiných orgánů; obchodní podmínky; vzorové smlouvy a smluvní formuláře; vykládací pravidla; obchodní zvyklosti; zásady obchodního práva, resp. zásady obchodního zákoníku.⁶

Tuto formu kapitálové obchodní společnosti, jak již bylo řečeno, upravuje samostatně zákon č. 513/ 1991 Sb., obchodní zákoník, v druhé části v hlavě I. dílu IV, konkrétně §105 - §153.

1. 2. Obecná charakteristika a základní znaky

Společnost s ručením omezeným je jednou z kapitálových obchodních společností, což pro každého společníka znamená vkladovou povinnost. Nelze ale říct, že se jedná o čistě kapitálovou společnost, jelikož nese znaky i společnosti osobní. V první řadě se jedná o uzavřené společenství osob, jež nese statut právnické osoby a má právní subjektivitu.

Obchodní zákoník upravuje tuto společnost takto: „Společnost s ručením omezeným je společnost, jejíž základní kapitál je tvořen vklady společníků a jejíž společníci ručí za závazky společnosti, dokud nebylo zapsáno splacení

⁵ LASÁK, Jan. Právní předpisy EU s judikaturou – Právo obchodních společností, 2011; str. 69-73, přímá citace str. 72.

⁶ ŠVARC, Zbyněk. *Základy obchodního práva – 2. vydání*, 2009; zkrácená citace str. 22.

vkladů do obchodního rejstříku. Společnost s ručením omezeným může být založena jednou osobou. Společnost s ručením omezeným s jediným společníkem nemůže být jediným zakladatelem nebo jediným společníkem jiné společnosti s ručením omezeným. Jedna fyzická osoba může být jediným společníkem nejvýše tří společností s ručením omezeným. Společnost může mít nejvíce padesát společníků. Firma společnosti musí obsahovat označení „společnost s ručením omezeným“, postačí však zkratka „spol. s r.o.“, nebo „s.r.o.“.⁷

Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. Společníci ručí společně a nerozdílně za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků podle stavu zápisu v obchodním rejstříku. Zápisem splacení všech vkladů do obchodního rejstříku ručení zaniká. Zaplacením kterémukoliv z věřitelů ručení nezaniká ani se nesnižuje jeho rozsah. Plnění za společnost poskytnuté z důvodu ručení se započítává na splacení vkladu toho společníka, který plnění věřiteli poskytl, a není-li to možné, může společník požadovat náhradu od společnosti. Nemůže-li dosáhnout této náhrady, může požadovat náhradu od společníka, jehož vklad nebyl splacen, jinak od každého ze společníků v rozsahu jeho účasti na základním kapitálu společnosti.⁸ Výše uvedený princip je velmi důležitý z hlediska právních jistot třetích osob. Tyto osoby se mohou kdykoli, nahlédnutím do obchodního rejstříku, přesvědčit, jaká část základního jmění společnosti je splacena a jaký je rozsah ručení společníků.⁹

Výše základního kapitálu společnosti musí činit alespoň 200 000 Kč. Nárok společnosti na splacení nesplacené části vkladu společníka a jakýkoli nárok společníka vůči společnosti s výjimkou nároku podle §106 jsou vzájemně nezapočitatelné, ledaže s takovým započtením vysloví souhlas valná hromada při zvyšování základního kapitálu. Výše vkladu společníka musí činit alespoň 20 000 Kč. Na základním kapitálu společnosti se může každý

⁷ §105, §107; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁸ §106; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁹ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava; ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*, 1994; přímá citace str. 14.

společník účastnit pouze jedním vkladem. Výše vkladu může být pro jednotlivé společníky stanovena rozdílně, musí však být dělitelná na celé tisíce. Celková výše vkladů musí souhlasit s výší základního kapitálu společnosti. Mají-li být poskytnuty nepeněžitě vklady na splacení vkladu, musí být ve splečenské smlouvě nebo v písemném prohlášení o zvýšení vkladu nebo v prohlášení o převzetí vkladu uveden předmět nepeněžitého vkladu a částka, kterou se započítává na vklad společníka.¹⁰

V České republice existují tisíce společností s ručením omezeným. Měli bychom se tedy zamyslet, proč je společnost s ručením omezeným mnohem častější volbou než například společnost akciová nebo jaké jsou výhody oproti podnikání na základě živnostenského oprávnění. Ve srovnání s akciovou společností se zřejmě jedná prvotně o finanční náklady potřebné k založení, tedy i o základní kapitál. U společnosti s ručením jsou náklady několikanásobně nižší. Založením společnosti s ručením omezeným společníci získají také jakousi bezpečnost, oproti podnikání jako fyzické osoby. Podnikající fyzické osoby ručí celým svým majetkem, zatímco jako společníci v s.r.o. pouze do výše svých vkladů. Nemůže se tedy stát například to, že společník přijde o dům, který osobně vlastní. Další výhodou je zvýšení významnosti oproti podnikání jako fyzická osoba. Do některých výběrových řízení jako fyzická osoba nemáte šanci se probojovat. V mnoha případech je minimálním požadavkem společnost s ručením omezeným.

Jednou z nevýhod provozování společnosti s ručením omezeným je, že v případě jakékoli změny, ať ve výši základního kapitálu, ve společnicích a jejich pravomocech či v rozšiřování nebo změně činnosti, je nutný notářský zápis a změna v Obchodním rejstříku. To vše stojí nemalé peníze a mnoho času. Živnostník pouze dojde na živnostenský úřad, nahlásí potřebnou změnu a zaplatí jen směšný poplatek. Podobné je to i u zrušení. U živnostníka stačí nahlásit zrušení na úřadě a v ten samý okamžik je živnost zrušena, zatímco u s.r.o. je to mnohem složitější a dražší. Další nevýhodou je mnohem složitější

¹⁰ §108; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

administrativa – s.r.o musí vyhotovovat mnoho listin a následně je každoročně zasílat na příslušné úřady.

2. ZALOŽENÍ A VZNIK S.R.O.

2. 1. Předpoklady vzniku společnosti

Aby mohla společnost s ručením omezeným vzniknout, je potřeba splnit několik základních podmínek. Jednou z nich je tvorba obchodního jména firmy a následné zapsání do společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny. Při zakládání se jedná o jeden z důležitých bodů, bez kterého by smlouva byla neplatná. Jde o označení, pod kterým podnikatel a společnost provozuje svou činnost. Je povinen toto označení uvést při všech právních úkonech týkajících se provozování činnosti a to ve formulaci, jež je vedena v obchodním rejstříku. Podrobně je obchodní jméno firmy upraveno v dílu III. , §8 – §12 Obchodního zákoníku. Dalším z povinných předpokladů vzniku je stanovení a zapsání sídla firmy. Sídlem se označuje adresa v plném znění, která je uvedena jako sídlo v obchodním rejstříku. Stejně jako obchodní jméno, je i sídlo společnosti povinnou náležitostí zakladatelské listiny či společenské smlouvy a pokud společnost tvoří stanovy, i tam musí být obě náležitosti uvedeny. Neméně důležitým předpokladem je identifikační číslo (IČ), které je určeno všem podnikatelům a slouží k identifikaci podnikatele a ke statistickým účelům. Každý podnikatel, jež chce založit společnost s ručením omezeným si musí nejprve zajistit živnostenské nebo jiné podnikatelské oprávnění, jež je tedy dalším předpokladem vzniku společnosti. Živnostenské oprávnění lze získat buď na základě ohlášení živnosti nebo zažádání o udělení koncese, jiným podnikatelským oprávněním je pak osvědčení vydané příslušným orgánem podle zvláštních předpisů – viz. zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. V případě, že chceme začít podnikat je nutné shromáždit určité základní jmění, tzv. základní kapitál. Tím se rozumí „ peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků do společnosti“. ¹¹ V Obchodním zákoníku v § 58 je stanoveno, že základní kapitál „ musí být vyjádřen v jednotkách české měny“. ¹² Základní kapitál a vklady společníků společnosti

¹¹ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava; ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*, 1994; přímá citace str. 33

¹² §58; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

s ručením omezeným práce podrobněji popisuje v kapitole 1.2 Obecná charakteristika a základní znaky.

2. 2. Založení s. r. o.

Společnost s ručením omezeným mohou zakládat jak fyzické, tak i právnické osoby. Společnost se zakládá buď společenskou smlouvou (při dvou a více zakladatelích) nebo, zakládá-li jí jediný zakladatel, zakladatelskou listinou. Společenská smlouva musí být uzavřena v písemné formě a musí jí podepsat všichni společníci. Podpisy společníků musí být úředně ověřeny. Společníci, fyzické osoby, podepisují smlouvu osobně nebo ji podepisují jejich zmocněnci. Jménem společníků, právnických osob, podepisuje smlouvu statutární orgán, popřípadě člen (členové) statutárního orgánu nebo zmocněnec.¹³

Obchodní zákoník stanovuje, že společenská smlouva musí obsahovat alespoň:

- a) firmu a sídlo společnosti,
- b) určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- c) předmět podnikání (činnosti),
- d) výši základního kapitálu a výši vkladu každého společníka včetně způsobu a lhůty splacení vkladu,
- e) jména a bydliště prvních jednatelů společnosti a způsob, jakým jednají jménem společnosti,
- f) jména a bydliště členů první dozorčí rady, pokud se zřizuje,
- g) určení správce vkladu,
- h) jiné údaje, které vyžaduje zákon.¹⁴

Jak pro společenskou smlouvu, tak pro zakladatelskou listinu, podepsanou jedním zakladatelem, jsou tyto náležitosti pro založení nezbytné, v opačném případě je smlouva neplatná. Nebývají však jediným obsahem

¹³ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava; ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*, 1994; přímá citace str. 36.

¹⁴ §110; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

společenské smlouvy, jelikož může být doplněna i mnoha dalšími, z nichž některé mohou být následně podrobněji rozebrány ve stanovách (viz. kapitola 3). Jedná se například o: splácení vkladů; možnosti a podmínky převodu, sloučení a rozdělení obchodního podílu; podmínky osobní účasti společníků na činnosti společnosti a jejich odpovědnost; odpovědnost orgánů, popřípadě členů orgánů; změny společenské smlouvy; rozhodování o zrušení společnosti; způsob vymezení části zisku určeného k rozdělení a rozdělení zisku; povinnost k úhradě ztrát; úpravu možnosti převodu obchodního podílu na právního nástupce; stanovení podmínek výplaty vypořádacího podílu a podílu na likvidačním zůstatku; likvidaci společnosti. Zda se budou tvořit stanovy musí být určeno jak v zakladatelské listině tak ve společenské smlouvě.

2. 3. Vznik s.r.o.

Aby mohla vzniknout společnost s ručením omezeným, je nutné po jejím založení provést určité nezbytné úkony. Jak již bylo řečeno v podkapitole 2.1., je nutné především získat živnostenské nebo jiné oprávnění k podnikání a také činit úkony vedoucí k zápisu do obchodního rejstříku. Před zápisem do obchodního rejstříku je potřeba sepsat se společníky společenskou smlouvu, v případě jediného společníka podepsat zakladatelskou listinu. Jestliže je ve společenské smlouvě nebo v zakladatelské listině určeno, že společnost vytvoří stanovy, je potřeba tedy i tyto stanovy sepsat. Další podmínkou před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku je splacení nejméně 30 % ze všech jednotlivých vkladů, celkově peněžité i nepeněžité vklady musí být vyšší než 100 000 Kč. Jedná-li se o společnost s jedním zakladatelem, je nutné, aby byl splacen základní kapitál v plné výši.

Společnost s ručením omezeným, stejně jako všechny ostatní společnosti, vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do obchodního rejstříku musí být podán do 90 dnů od založení společnosti.¹⁵ Chceme-li podat návrh na zápis u rejstříkového soudu, jsou nám k dispozici oficiální formuláře. K návrhu jsou zakladatelé povinni připojit několik příloh.

¹⁵ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava; ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*, 1994; přímá citace str. 42.

Základním příloženým dokumentem je notářsky ověřená zakladatelská listina nebo společenská smlouva. V případě, že je v zakladatelském dokumentu uvedeno, že společnost tvoří stanovy, i tyto stanovy musí být přílohou návrhu na zápis. Společníci musí dále doložit, že splnili svou vkladovou povinnost a vůbec zda jsou oprávněni k podnikatelské činnosti. Povinností jednatelů je přiložit výpis z rejstříku trestů (nesmí být starší 3 měsíců) a také čestné prohlášení jednatelů o jejich způsobilosti k právním úkonům, a o tom zda splňují podmínky provozování živnosti podle živnostenského zákona. Novela obchodního zákoníku účinná od 1. ledna 2012 (zákon č. 351/2011 Sb.) nově upravuje i povinnost doložit právní důvod užívání nemovitosti zapsané v obchodním rejstříku jako sídlo firmy.¹⁶ V případě, že společnost nemá vlastnické právo k této nemovitosti, je povinna doložit souhlas vlastníka s umístěním sídla s ověřeným podpisem. Novela má zřejmě zabránit tomu, aby v obchodním rejstříku bylo zapsáno sídlo firmy např. i po vypovězení smlouvy. V této věci vydal 18. května 2011 Nejvyšší soud usnesení, jehož právní věta zní: „Zjistí-li rejstříkový soud, že zanikl (či nikdy neexistoval) právní důvod užívání prostor, ve kterých je umístěno zapsané sídlo obchodní společnosti, vyzve ji ke sjednání nápravy. Nejednají-li společnost v soudem určené přiměřené lhůtě nápravu (nedoloží-li listinu osvědčující právní důvod užívání zapsaného sídla, popř. nerozhodne-li o změně svého sídla), rozhodne soud v řízení podle § 200e o. s. ř. o zrušení společnosti s likvidací (§ 29 odst. 6 obch. zák.).“¹⁷ Všechny tyto dokumenty a mnoho dalších se následně zakládají do sbírky listin, vedené rejstříkovými soudy.

Obchodní rejstřík

Obchodní rejstřík je veřejným seznamem, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje o podnikatelích (§27 odst. 1 ObchZ). Obchodní rejstřík je především registrem těch podnikatelů, kterým zákon ukládá povinnost zápisu do obchodního rejstříku.¹⁸ Obchodní rejstřík je veřejného charakteru, což je upraveno v § 28 Obchodního zákoníku. Veřejnost

¹⁶ *Novela obchodního zákoníku 2012*; Zákon č. 351/2011 Sb.

¹⁷ *Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 5. 2011 sp. zn. 29 Cdo 3692/2010.*

¹⁸ ŠVARC, Zbyněk. *Základy obchodního práva – 2. vydání*, 2009; přímá citace str. 97.

obchodního rejstříku znamená, že rejstřík je každému přístupný a každý má právo do něj nahlížet a pořizovat z něho opisy a výpisy. Na požádání lze z rejstříku vydat i úřední opis, výpis nebo potvrzení o určitém zápisu, popřípadě potvrzení o tom, že v rejstříku určitý zápis není.¹⁹ Jak již bylo řečeno, obchodní rejstřík je veden rejstříkovými soudy. Těmi jsou myšleny krajské soudy, v hlavním městě Praze se jedná o Městský soud. V případě zápisu se podnikatel obrací na místně příslušný krajský soud podle sídla firmy.

Údaje zapisované do obchodního rejstříku jsou stanovené zákonem, konkrétně v ustanovení §35 Obchodního zákoníku. Podnikatel musí uvést název firmy, její sídlo (jedná-li se o právnickou osobu) nebo bydliště (je-li podnikatelem osoba fyzická), předmět činnosti, právní formu právnické osoby a identifikační číslo. U fyzických osob je nutné uvést rodné číslo, popř. datum narození, nebylo-li jí rodné číslo přiřazeno. Osoby, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členem, jsou povinni uvádět jméno a bydliště nebo firmu a sídlo, ale také způsob jednání jménem právnické osoby, den vzniku a zániku jeho funkce. V případě, že podnikatel jedná jménem prokuristy, je nutné uvést jeho jméno a bydliště. V § 36 Obchodního zákoníku bodu c) jsou konkrétně upraveny další povinné údaje k zápisu u společnosti s ručením omezeným. Při zápisu musí být uvedeno „jméno a bydliště nebo firma (název) a sídlo jejich společníků, výše základního kapitálu, výše vkladu každého společníka do základního kapitálu a rozsah jeho splacení, výše podílu každého společníka, zástavní právo k obchodnímu podílu, dále jméno a bydliště členů dozorčí rady, byla-li zřízena, a den vzniku a zániku jejich funkce“.²⁰

Obchodního rejstříku se momentálně týká i novela obchodního zákoníku – zákon č. 351/2011 Sb. Novinkou je například předkládání listin rejstříkovému soudu. Donedávna bylo nutné předložit listiny ve dvojnásobném vyhotovení, nyní postačí pouze jedno vyhotovení. Účinností novely se změnilo například také zveřejňování rodného čísla zapsaných osob. V případě, že jsou rodná čísla uvedena v listinách vedených ve sbírce listin, jsou veřejně

¹⁹ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava; ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*, 1994; přímá citace str. 43.

²⁰ §36; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

přístupná. Nesouhlasí-li podnikatel se zpřístupněním, on sám je musí ze zakládaných dokumentů vymazat. Další novinkou je zrušení povinnosti zakládat do sbírky listin podpisové vzory. Nesouhlasí-li s uveřejněním konkrétní osoba, již se údaje týkají, povinností rejstříkového soudu je nežádoucí podpisové vzory odstranit. Cílem tohoto ustanovení novely je zabránit zneužití těchto údajů.

Povinností podnikatele je zajistit adekvátním způsobem řádné a pravdivé vedení informací v obchodním rejstříku. Ustanovení § 32 odst. 3 Obchodního zákoníku určuje, že návrh na zápis údajů musí být podán bez zbytečného odkladu po vzniku rozhodné skutečnosti. Postih povinných subjektů za situace, kdy povinností ve vztahu k obchodnímu rejstříku nejsou řádně vykonávány, je problematický z důvodu absence ustanovení o sankcích (např. v podobě pokuty). Proto jedním z mála donucovacích prostředků zůstává možnost trestního postihu pro trestný čin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění.²¹ Ustanovení trestního zákoníku § 125 odst. 2 říká: „Bude potrestán, kdo uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje v podkladech sloužících pro zápis do obchodního rejstříku anebo v takových podkladech zamlčí podstatné skutečnosti, nebo kdo v podkladech sloužících pro vypracování znaleckého posudku, který se přikládá k návrhu na zápis do obchodního rejstříku, uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo v takových podkladech zamlčí podstatné údaje, anebo kdo jiného ohrozí nebo omezí na právech tím, že bez zbytečného odkladu nepodá návrh na zápis zákonem stanoveného údaje do obchodního rejstříku nebo neuloží listinu do sbírky listin, ač je k tomu podle zákona nebo smlouvy povinen.“²²

Sbírka listin

Sbírka listin je součástí obchodního rejstříku, tedy i ona je vedena rejstříkovými soudy. Upravuje ji § 38i až 38k Obchodního zákoníku. Podle zákona se do sbírky zakládají např. zakladatelské dokumenty, dokumenty týkající se statutárního orgánu nebo jeho člena, likvidátora, insolvenčního

²¹ ŠVARC, Zbyněk. *Základy obchodního práva – 2. vydání*, 2009; přímá citace str. 106-107.

²² §125 odst. 2; zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon.

správce a vedoucího organizační složky podniku. Dále se zakládají výroční zprávy, účetní závěrky, návrhy na rozdělení zisku nebo vypořádání ztráty, nejsou-li součástí účetní závěrky, ale i zprávy auditora o ověření účetní závěrky. Zde se jedná pouze o jednotlivé příklady obsahu těchto ustanovení, jelikož výčet listin, které se do sbírky listin ukládají je velice obsáhlý.

Každá společnost má zde svou složku a všechny listiny, ve kterých nastane jakákoli změna, musí být aktualizovány. Nikde není upraveno, či je povinnost tyto změny provádět, všeobecně se ale tato povinnost přisuzuje statutárnímu orgánu.

3. STANOVY

3. 1. Obecně o stanovách

Zamyslíme-li se všeobecně nad pojmem stanovy, jedná se o dokument, který je zpravidla základním právním předpisem uvnitř organizace, tzv. organizačním řádem. Stanovy lze dělit na obligatorní, tedy ze zákona povinné, nebo fakultativní, kde konkrétní subjekt má na výběr, zda je vytvoří či ne. Stanovy se netýkají pouze obchodních společností, zákon upravuje stanovy například i u družstva, u politických stran či občanských sdružení.

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, upravuje vytvoření stanov v politických stranách a hnutích. Ve znění zákona v § 6 odst. 2 je uvedeno, že pro vznik strany (mimo jiné) „k návrhu na registraci přípravný výbor připojí b) stanovy (organizační řád) ve dvojím vyhotovení“.²³ V stejném znění to zákon stanovuje i sdružením občanů – zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů - § 6 odst. 2. Základní ustanovení Hlavy II. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, upravuje stanovy družstva jako základní zakladatelský dokument. Také u akciové společnosti, kterou upravuje Hlava I. Díl 5 obchodního zákoníku, jsou stanovy dokumentem, bez kterého by společnost nemohla vzniknout. U tohoto výčtu organizací jsou tedy stanovy obligatorní náležitostí založení a následného vzniku. Oproti tomu právě společnost s ručením omezeným nemá ze zákona povinnost stanovy tvořit, zde stanovy tedy plní náležitost fakultativní a nejsou dokumentem, s nímž by bylo spojováno založení společnosti – znění zákona viz. podkapitola 3. 2. Stanovy v s. r. o. Naopak, jedná se o dokument, pro který platí: „Pokud společenská smlouva o stanovách mlčí, jejich vydání není přípustné.“²⁴

²³ § 6 odst. 2; Zákon č. 424/1990 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích.

²⁴ DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 69.

3. 2. Stanovy v s. r. o.

Stanovy jsou jedním z dokumentů, které tvoří společnost s ručením omezeným při zakládání společnosti. Přestože není ze zákona povinným dokumentem, existují společnosti s ručením omezeným, které tento dokument vytvoří. Možnost vytvoření stanov upravuje obchodní zákoník v § 110 v odstavci 2: „Společenská smlouva může určit, že společnost vydá stanovy, které upraví vnitřní organizaci společnosti a podrobněji některé záležitosti obsažené ve společenské smlouvě.“²⁵ Společenská smlouva nebo zakladatelská listina jsou v tomto případě obligatorním dokumentem, právem považovány za hlavní dokument, který upravuje vnitřní organizaci společnosti. Stanovy jsou fakultativním dokumentem, jež může tyto vnitřní poměry upravit mnohem podrobněji i navíc s mnoha dalšími záležitostmi společnosti, které nejsou v zakladatelských dokumentech vůbec. Rozhodnutí, jak budou stanovy vypadat a co budou obsahovat, náleží společnosti.

Podle zákona není možné, aby stanovy ve společnosti s ručením omezeným vznikly samy o sobě. Vždy je potřeba na ně nejprve odkázat v zakladatelské listině nebo společenské smlouvě. Normativní konstrukce, podle níž je vnitřní režim společnosti regulován dvěma dokumenty, je poněkud nestandardní. Sporným v této souvislosti je, zda mohou být stanovy přijaty až po založení společnosti, anebo již spolu se sepsáním společenské smlouvy jako její příloha. Osobně mám za to, že stanovy mohou být přijaty až po založení společnosti.²⁶ O tom, zda stanovy vzniknou, rozhoduje valná hromada společnosti, podle § 125 odst. 1 písm. c) zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Podle § 127 odst. 4 je potřeba ke schválení stanov dvou třetin všech hlasů členů valné hromady, neříká-li společenská smlouva nebo zákon něco jiného. A jelikož valná hromada existuje a je usnesení schopná až ve chvíli, kdy je společnost řádně založena, lze z toho usuzovat, že i stanovy mohou být odsouhlaseny až po založení společnosti. Ovšem neexistuje překážka k sepsání

²⁵ § 110; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

²⁶ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3. přepracované vydání*, 2008; přímá citace str. 69. (Shodně Pelikánová, I. *Komentář k obchodnímu zákoníku*, 2. díl, 2. vydání, 1998, str. 371.)

návrhu stanov již při zakládání společnosti a až po platném založení k jejich odsouhlasení.

Stanovami lze rozumět právní úkon, který musí mimo jiné splňovat obecné náležitosti právních úkonů dle § 34 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. Z toho zejména plyne, že ani ony se nemohou platně odchýlit od kogentního ustanovení zákona, v opačném případě jsou absolutně neplatné a nemají žádné právní účinky.²⁷ Stejně tak, podle § 131 obchodního zákoníku, jakákoli rozhodnutí valné hromady musí být v souladu se stanovami, jinak je možné toto rozhodnutí soudně napadnout a označit za neplatné.

3. 3. Funkce stanov v s.r.o.

V obchodním zákoníku není nikde upraveno, co všechno musí nebo mohou stanovy společnosti s ručením omezeným upravovat. Obecně se zde ale může společnost s ručením omezeným inspirovat ustanoveními týkajícími se stanov např. u akciové společnosti nebo u jiných výše uvedených organizací, tvořících stanovy povinně, ale také v ustanoveních obchodního zákoníku, týkajících se konkrétně společnosti s ručením omezeným, najdeme odkazy na možnou úpravu ve stanovách. Lze říci, že i zákon s vytvořením stanov kalkuluje. Můžeme to odvodit v těchto případech:

1. bližší úprava práv a povinností společníka při řízení společnosti a kontrole její činnosti (§ 122 odst. 1 obch. z.),
2. výše příspěvků společnosti do rezervního fondu za jednotlivá účetní období (§ 124 odst. 1 obch. z.),
3. lhůty pro svolávání valné hromady (§ 128 odst. 1 obch. z.),
4. omezení jednatelského oprávnění jednatelů nad zákonný rámec (§ 133 odst. 2 obch. z.),
5. rozšíření zákazu konkurence jednatelů nad zákonný rámec (§ 136 odst. 1 obch. z.), a

²⁷ SUM, Tomáš; *Stanovy společnosti s ručením omezeným – článek č. 36726*; www.epravo.cz

6. lhůta pro uplatnění přednostního práva společníků k převzetí závazku ke zvýšení vkladu při zvyšování základního kapitálu (§ 143 odst. 2 obch. z.).²⁸

Funkcí stanov, jak říká výše uvedené ustanovení obchodního zákoníku, je důkladněji zakotvit interní uspořádání a další body uvedené v zakladatelském dokumentu. V praxi se základní organizace společnosti prvotně upravuje ve společenské smlouvě, stanovy pak zastávají funkci sekundárního dokumentu řešícího méně závažné otázky. Vždy ale musí platit, že stanovy a dokument o založení společnosti musí být ve shodě. Nemůže se stát, že znění stanov bude v rozporu se zakladatelskou listinou nebo společenskou smlouvou. V případě, že by taková skutečnost nastala, je rozporuplná pasáž stanov neplatná. Stejně jako společenskou smlouvou, tak i stanovami jsou společnost i její jednotliví společníci a orgány povinni se řídit. Lze tedy říci, že funkcí stanov je podrobně stanovit určitá pravidla fungování společnosti, která jsou závazná.

Ale jelikož společnost s ručením omezeným stanovy vůbec tvořit ze zákona nemusí, je na místě otázka, proč by vůbec taková společnost stanovy tvořila. Podle mého názoru sáhne společnost s ručením omezeným k možnosti vytvořit stanovy ve chvíli, kdy je společnost tvořena více společníky, úprava organizace je rozsáhlá, společnost má svou zvláštní úpravu doplňování základního kapitálu nebo tvoření rezervního fondu, atd. Pro společnost je tedy jednodušší vytvořit pro snazší orientaci zvláštní dokument, na který odkážou v zakladatelské listině nebo společenské smlouvě.

3. 4. Odlišnosti stanov s.r.o. a a.s.

Jak již bylo zmíněno, dokument stanovy tvoří mnoho organizací, ať se jedná o povinnou náležitost založení nebo nepovinnou. O právní povaze stanov a. s. byly již v minulosti vedeny v právní teorii diskuse. Mezi a. s. a s. r. o. je sice řada významných rozdílů, avšak obě jsou soukromoprávní korporací. Závěry o právní povaze stanov a. s. lze proto přiměřeně použít i na stanovy s. r.

²⁸ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 70.

o., což mimo jiné plyne z jejich shodného charakteru a procesu jejich konstituování a změn.²⁹

Budeme-li chtít stanovy společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti porovnat, zaměříme se na odlišnosti týkající se právní úpravy stanov, jejich funkce a náležitostí. Akciová společnost musí ze zákona tvořit stanovy povinně. Obchodní zákoník v § 163 odst. 1 upravuje, jaké náležitosti musí zakladatelská listina nebo zakladatelská smlouva a. s. splňovat, a jednou z nich je právě návrh stanov. Oproti zákonné úpravě společnosti s ručením omezením, u akciové společnosti je jasný postup schválení stanov. V akciové společnosti schvaluje stanovy valná hromada, stejně jako ve společnosti s ručením omezeným, zde je ale ze zákona povinné, aby se ustavující valná hromada konala do 60 dnů ode dne splnění účinného upsání navrhovaného základního kapitálu. Účelem této ustavující valné hromady je podle zákona rozhodnout o založení společnosti, schválit navrhované stanovy a zvolit orgány společnosti, jejichž volba je podle stanov v kompetenci valné hromady. Stanovám akciové společnosti patří jeden samotný obsáhlý paragraf obchodního zákoníku – § 173 – jež stanovuje podstatné náležitosti tohoto dokumentu, podmínky jakýchkoli změn stanov, ale také fakultativní náležitosti, které je možné zde upravovat. Porovnáme-li zakládání těchto dvou společností, zjistíme, že zakladatelská listina (smlouva) u akciové společnosti plní funkci jakési předběžné dohody podmínek, na základě které dochází k založení společnosti. Jsou zde upraveny pouze podmínky založení – tedy informace týkající se převážně základního kapitálu, akcií, jejich podoby, formy, počtu a jmenovité hodnoty, atd. Určuje se zde správce vkladu a orientační rozpočet nákladů, které vzniknout založením společnosti, a také zda bude alespoň část akcií vydána na základě veřejného úpisu akcií a za jakých podmínek. Stanovy poté upravují, kromě akcií a základního kapitálu, samotné fungování společnosti, orgány a jejich působnost, tvorbu a doplňování rezervního fondu, podmínky dělení zisku a úhrady ztráty, zvyšování a snižování základního kapitálu a také samotné podmínky pro doplňování a změnu stanov atd. Oproti

²⁹ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 71.

stanovám ve společnosti s ručením omezeným, kde jsou stanovy dokumentem sekundárním a fakultativním, zde stanovy plní funkci jednoho ze zakladatelských dokumentů, bez kterého společnost vzniknout ani nemůže.

Ve shrnutí tedy zakladatelská listina (smlouva) a stanovy v akciové společnosti plní každá jinou funkci, ale nemůžou bez sebe existovat. Naopak tyto dva dokumenty u společnosti s ručením omezeným na sebe pouze odkazují podrobnější úpravou ve stanovách.

4. OBSAH STANOV S.R.O.

4. 1. Obecně o obsahu stanov v s.r.o.

Jak již bylo několikrát řečeno, obchodní zákoník u společnosti s ručením omezeným nestanovuje konkrétní náležitosti stanov. Podle zákona je může s.r.o. vytvořit jako sekundární dokument vedle zakladatelské listiny nebo společenské smlouvy s tím, že na podrobnější úpravu stanovami v tomto dokumentu odkáže. V předchozí kapitole jsme si již vypsali některá ustanovení, která možnost podrobné úpravy ve stanovách připouští. Jelikož ale obsah stanov není zákonem nijak limitován, záleží na každé jednotlivé společnosti, jak budou jejich stanovy vypadat a co budou obsahovat.

Aktuální obchodní zákoník ve svých přechodných ustanoveních stanovuje povinnost veřejným obchodním společnostem upravit zakladatelské dokumenty, tedy i stanovy, tak, aby byly v souladu s právní úpravou tohoto zákona do jednoho roku od chvíle, kdy nastává povinnost se jím řídit. Stanovuje to § 764 v části čtvrté – Ustanovení společná, přechodná a závěrečná – takto: „Právní povaha veřejných obchodních společností, komanditních společností, společností s ručením omezeným a akciových společností, které vznikly podle dosavadních předpisů, se řídí ustanoveními tohoto zákona ode dne jeho účinnosti. Ustanovení společenské smlouvy, popřípadě stanov obchodních společností uvedených v odstavci 1, která odporují donucujícím ustanovením tohoto zákona, pozbývají závaznosti dnem nabytí jeho účinnosti; společníci, popřípadě orgány obchodních společností přizpůsobí do jednoho roku od tohoto dne společenské smlouvy, popřípadě stanovy úpravě tohoto zákona a zašlou je rejstříkovému soudu.“³⁰

V příloze nalezeneme konkrétní stanovy společností s ručením omezeným, na které se v jednotlivých podkapitolách odkážeme a zaměříme se na možné obsahové náležitosti. V první řadě je důležité, aby dokument stanovy byl viditelně slovem „stanovy“ označen, na to navazuje jméno společnosti, která

³⁰ § 764; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

stanovy vytvořila a kterou stanovy upravují. Stanovy jsou zde rozděleny na jednotlivé části, označované římskými číslicemi, můžeme se ale setkat i s označením jednotlivých hlav. Dílčí části (hlavy) mohou být děleny na různé články a odstavce, které jsou již označovány arabskými číslicemi.

V příloze I. v konkrétních stanovách můžeme vidět úvodní text, který říká, proč tyto stanovy vznikají: „Na základě rozhodnutí zakladatele vydává obchodní společnost Společenský dům Prostějov, s.r.o. tyto stanovy, kterými upravuje vnitřní organizaci společnosti a některé další záležitosti obsažené v zakladatelské listině.“

4. 2. Obecná ustanovení

Obecná ustanovení, nebo také základní ustanovení, tvoří ve většině případů část první v dokumentu stanovy. Zde se identifikuje firma samotná, která stanovy tvoří. Tato část může být psána v textu nebo v jednotlivých odstavcích, tak jako to vidíme v příložených stanovách. Obecná ustanovení mohou zahrnovat informace jako obchodní jméno společnosti, sídlo společnosti a identifikační číslo, předmět podnikání, informace o založení a vzniku společnosti, základní kapitál společnosti i obchodní podíl, popř i trvání společnosti.

Obchodní jméno společnosti

Tzv. obchodní firma je pojmenování, pod kterým je firma zapsána v obchodním rejstříku a pod kterým jedná. Skládá se ze dvou částí – kmene, tedy jména firmy, a dodatku, který určuje právní formu. Právní forma pro společnost s ručením omezeným může být podle § 107 obchodního zákoníku „spol. s r.o.“ nebo „s.r.o.“. Společnost si však musí zvolit pouze jednu z těchto možností a ve chvíli, kdy ji zapíše do obchodního rejstříku, musí užívat pouze toto označení. V případě, že tak ale neučiní například na faktuře nebo v návrhu k soudu, nejedná se o neplatný právní úkon. V této věci se usnesl Nejvyšší soud ČR, který rozhodl, že je-li z právního úkonu zřejmé, o jaký subjekt jde,

nemá to za následek neplatnost právního úkonu.³¹ Obchodní jméno firmy vždy musí být dostatečně odlišné od ostatních firem. Nelze, aby dvě firmy měly stejný název, stejně tak ale název musí být pravdivý a nezaměnitelný s jinou firmou. Není možné, aby jméno tohoto subjektu vzbudilo ve spotřebiteli dojem jiné firmy. Zvolit si obchodní jméno firmy je povinné, neexistují zde žádné výjimky.

Sídlo firmy

Sídlo společnosti je dalším z identifikačních znaků firmy, musí jej tedy mít a nahlásit do obchodního rejstříku každá společnost s ručením omezeným, může mít však vždy pouze jedno sídlo. Sídlo společnosti určuje adresa, která se skládá z obce, ulice, čísla popisného a poštovního směrovacího čísla. Ve společenské smlouvě nebo ve stanovách stačí uvést pouze obec, není povinností uvádět plnou adresu. Při zapisování do obchodního rejstříku je ale nutné uvést adresu kompletní, a jak uvádí podkapitola 2.3., je nutné doložit i právní důvod užívání sídla společnosti. Jedná se o místo, kde se vedení společnosti opravdu nachází a kde se se společností můžeme setkat.

Identifikační číslo

Identifikační číslo (IČ) je přiřazeno každé společnosti rejstříkovým soudem již při prvním zápisu společnosti do obchodního rejstříku. Identifikační číslo samo je číselný kód, který slouží k identifikaci a evidenci subjektů provozujících podnikatelskou činnost pro účely státní statistické služby.³² Metody tvorby jsou v kompetenci Českého statistického úřadu.

Předmět podnikání

Předmět podnikání vymezený ve společenské smlouvě musí být v celém rozsahu pokryt živnostenským či jiným oprávněním k podnikatelské činnosti. Ve smlouvě bude zpravidla uveden předmět podnikání, předmět činnosti

³¹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 12. 1998, sp. zn. 33 Cdo 2272/98; DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 19.

³² DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 27.

pouze tehdy, jestliže bude společnost založena k jiným než podnikatelským účelům – viz ustanovení § 56 odst. 1 obchodního zákoníku. Co se týče stanov, jak je vidět v příloze I., předmět podnikání uveden není, jelikož je již plně vymezen v zakladatelské listině, nic tomu ovšem nebrání. V našem případě ale z tohoto faktu můžeme odvodit, že se nejedná o společnost založenou za účelem podnikání.

Založení a vznik společnosti

Založení a následnému vzniku společnosti jsme již věnovali celou kapitolu 2. Ale informace o založení a vzniku mohou zkráceně obsahovat i stanovy. Lze tedy uvést všeobecné informace o samotném zakládání společnosti – kdo a kdy společnost založil, jakou formou, a také kdy společnost vznikla a do jakého obchodního rejstříku byla zapsána.

Základní kapitál a obchodní podíl

Základní kapitál jsme rozebrali již v kapitole 1. Jelikož společnost s ručením omezeným je kapitálovou společností, její povinností je tvořit základní kapitál. Každý společník má povinnost vložit do společnosti minimálně 20 000 Kč. Dohromady vklady musí tvořit minimální částku 200 000 Kč. Vklad společníka a obchodní podíl spolu úzce souvisí, nejedná se ale o totožnou věc. Obchodní podíl vyznačuje pro společníka jeho participaci na společnosti, jež se určuje právě jeho vkladem do společnosti. Obchodní podíl má ve s. r. o. zcela zásadní a nezastupitelný význam; je jedním z hlavních institutů právní úpravy s. r. o. Obchodní podíl reprezentuje klíčový institut právní úpravy a současně i jeho pojmový znak. Bez majitelství obchodního podílu nemůže existovat společnický vztah konkrétní osoby ke konkrétní společnosti; obdobně tak nemůže být ani obchodní podíl bez majitele.³³ Podíl je vždy brát jako celek, nelze aby jeden společník měl podílů více, vždy pouze jeden. V případě, že společník získá převodem od ostatních společníků další podíly, tyto podíly se spojí v jeden. Obchodní podíl lze vymezit jako předmět právních vztahů. Jelikož lze podíl (pokud společenská smlouva nestanoví

³³ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 88.

jinak) též převádět, resp. obecně vzato s ním disponovat, jedná se o obchodovatelný, resp. převoditelný předmět.³⁴ Podíl se označuje v procentech, vypočítaných z výše všech vkladů do společnosti. Je nutné ale vědět, že být majitelem obchodního podílu neznamena pro majitele pouze práva, ale i povinnosti. V příloze můžeme vidět úpravu obchodního podílu ve stanovách. Zde se jedná o společnost založenou jedním zakladatelem, celý obchodní podíl tedy připadá na jednu osobu. Stejně tak základní kapitál může ve stanovách být upraven. Pro případ, že by společnost měla v budoucnu v plánu základní kapitál navyšovat nebo snižovat, mohou stanovy upravit podrobné podmínky.

4. 3. Orgány společnosti

Společnost s ručením omezeným je právnickou osobou. Z toho plyne dvojí, totiž že nemůže sama jednat stejným způsobem, jako tak činí fyzické osoby, a dále za druhé, že musí nutně mít určitou organizační strukturu.³⁵ Orgány společnosti jsou zřejmě nejčastěji a nejvíce upravovanou záležitostí, kterou stanovy mohou obsahovat. Jelikož stanovy upravují podrobněji náležitosti zakladatelských dokumentů, v případě že společnost má více společníků, upravit orgány a jejich kompetence ve stanovách je pro ně mnohem přehlednější. Mezi orgány společnosti s ručením omezeným, které musí být vytvářeny obligatorně, tedy ze zákona, patří valná hromada a jednatelé. Dozorčí rada je sice fakultativním orgánem, přesto je často zřizována. Zakladatelé mohou zřídit i další fakultativní orgány, např. prokuru, přestože v tomto případě nejsou zákonem nijak upraveny. Podle znění Listiny základních práv a svobod a Ústavy ČR totiž „každý může činit, co není zákonem zakázáno“.³⁶ Co se týká splnění podmínek pro výkon funkce orgánu společnosti, je nutné, aby se jednalo o osobu plnoletou, tedy starší 18 let, která je způsobilá k právním úkonům. Další podmínky mohou být upraveny ve společenské smlouvě nebo ve stanovách. Orgánům společnosti se věnuje celý

³⁴ DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 85.

³⁵ DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 199.

³⁶ Článek 2 odst. 3, zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.

Oddíl 3 v Díle IV. obchodního zákoníku, týkající se právě společnosti s ručením omezeným.

Valná hromada

Obchodní zákoník v § 125 odst. 1 říká, že „valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti“.³⁷ Tato legální definice není zcela přesná, neboť nejvyšší orgán společnosti představují její společníci, nikoliv jako jednotlivci, nýbrž právě všichni dohromady. To plyne především z toho principu, že společnost vzniká a existuje výlučně z vůle společníků a (až na výjimky) z jejich vůle též zaniká. Nemůže vzniknout a existovat společnost proti vůli svých zakladatelů, resp. společníků. Valná hromada má v organizační struktuře společnosti své nezastupitelné místo, avšak společníci mohou rozhodovat i mimo rámec valné hromady.³⁸ Valná hromada může mít i pouze jediného člena a to v případě, že je společnost založena pouze jediným zakladatelem nebo má-li jeden společník tolik hlasů, aby byl schopen dělat rozhodnutí sám. V kompetenci valné hromady je rozhodovat o hlavních a podstatných věcech, týkajících se společnosti. Do její působnosti patří:

- a) schválení jednání učiněných jménem společnosti před jejím vznikem podle § 64,
- b) schvalování řádné, mimořádné a konsolidované a v případech stanovených zákonem i mezitimní účetní závěrky, rozhodování o rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů a o úhradě ztrát,
- c) schvalování stanov a jejich změn,
- d) rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy, nedochází-li k němu na základě jiných právních skutečností,
- e) rozhodování o zvýšení či snížení základního kapitálu nebo o připuštění nepeněžitěho vkladu či o možnosti započtení peněžitě pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení vkladu,
- f) jmenování, odvolání a odměňování jednatelů,
- g) jmenování, odvolání a odměňování členů dozorčí rady,

³⁷ § 125 odst. 1; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

³⁸ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 200.

- h) vyloučení společníka podle §113 a 121,
- i) jmenování, odvolání a odměňování likvidátora a rozhodování o zrušení společnosti s likvidací, jestliže to společenská smlouva připouští,
- j) schvalování smluv uvedených v § 67a,
- k) rozhodování o fúzi, převodu jmění na společníka, rozdělení a změně právní formy,
- l) schválení ovládací smlouvy (§ 190b), smlouvy o převodu zisku (§ 190a) a smlouvy o tichém společenství a jejich změn,
- m) schválení smlouvy o výkonu funkce (§ 66 odst. 2),
- n) schválení poskytnutí finanční asistence podle § 120a,
- o) další otázky, které do působnosti valné hromady svěřuje zákon nebo společenská smlouva.³⁹

V působnosti valné hromady je také zvolit prokuru, stejně jako ji odvolat. Společníci ale mohou ve společenské smlouvě určit, že tento úkol bude v kompetenci jiného orgánu. To může valná hromada provést i v případě převodu obchodního podílu na jiného společníka. Zde se jedná ovšem o jediné dva případy, kdy tak valná hromada může učinit. Společenská smlouva, stanovy ani vlastní usnesení valné hromady nemůže však zákonem vymezené pravomoci přenést na jiný orgán či osobu. Opačný postup je však možný. Společenská smlouva může do působnosti valné hromady přenést rozhodování o určitých dalších otázkách, které jinak pravidelně bývají v působnosti jednatelů.⁴⁰

Jak můžeme vidět v příloze I. v článku 2, který upravuje orgán valné hromady, tak tento orgán je sice tvořen jediným společníkem, ale jedná se o právnickou osobu, tedy město Prostějov, které výkon své působnosti dělí mezi Zastupitelstvo a Radu města Prostějov. V tomto případě je vytvoření stanov velice vhodné, protože zde je složitější dělení působnosti orgánu. Zakladatelská listina zde upravuje pouze základní informace o výkonu funkce valné hromady, dále poukazuje na bližší úpravu ve stanovách. Stanovy pak konkrétně dělí

³⁹ § 125 odst. 1; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁴⁰ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 203.

kompetence mezi dva členy tohoto jediného společníka. Je-li tedy jediným společníkem právnická osoba, působnost valné hromady vykonává její nejvyšší orgán, který je k tomu kompetentní a nezáleží na tom, z kolika členů se skládá.

Ve věci svolávání valné hromady vynesl Nejvyšší soud rozsudek dne 30. 4. 1997 ve znění: „Svolání valné hromady společnosti s ručením omezeným nelze považovat za jednání společnosti ve vztahu ke třetím osobám, ani za součást obchodního vedení společnosti. Svolání valné hromady je zvláštní, zákonem výslovně stanovenou povinností, kterou jednatelé plní nad rámec obchodního vedení společností.“⁴¹ Nestanoví-li zákon, společenská smlouva, popřípadě stanovy kratší lhůtu, svolávají valnou hromadu jednatelé nejméně jednou za rok. Valná hromada, která schvaluje řádnou účetní závěrku, se musí konat nejpozději do šesti měsíců od posledního dne účetního období.⁴² Na takovémto výročním zasedání se mimo účetní závěrky rozhoduje také o rozdělení zisku a úhradě ztráty za předešlé období. Za jakých podmínek je valná hromada schopná usnášení upravuje obchodní zákoník v § 127. Stanovy mohou podmínky usnášení upravit, navíc i účast dalších osob. Ze zákona musí být přítomni na zasedání valné hromady všichni členové dozorčí rady a všichni jednatelé. Jednatel je povinen zajistit vyhotovení zápisu z jednání valné hromady a zaslat jej na náklady společnosti bez zbytečného odkladu všem společníkům. Zápis podepisuje předseda valné hromady a zapisovatel.⁴³

V případě, že jedna z oprávněných osob podezírá usnesení valné hromady za neplatné z důvodu, že usnesení není v souladu s právními předpisy, společenskou smlouvou nebo stanovami, má tato osoba nárok se domáhat soudu o vyslovení neplatnosti tohoto usnesení. V této problematice se ještě před novelizací obchodního zákoníku vyjádřil a rozhodl Nejvyšší soud dne 10. 1. 1996, který uvedl: „Společník, jednatel nebo člen dozorčí rady společnosti může požádat do tří měsíců soud, aby vyslovil neplatnost usnesení valné hromady, pokud je v rozporu s právními předpisy, společenskou smlouvou,

⁴¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu v Praze dne 30. 4. 1997, sp. zn. 1 Odon 2/97; ŠTENGLOVÁ, Ivana; *Přehled judikatury ve věcech obchodních společností*, 2002; citace str. 38.

⁴² § 128; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁴³ § 129 odst. 4; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

popřípadě stanovami (§ 131 odst. 1 obch. zák.). Toto ustanovení obchodního zákoníku je nutno vztáhnout nejen na případy rozporu obsahu usnesení s uvedenými normami, ale i na případy, kdy usnesení není v souladu s předpisy upravujícími způsob svolávání valné hromady.⁴⁴ Dnes toto rozhodnutí obsahuje přímo obchodní zákoník, jež k domáhání se vyslovení neplatnosti soudem navíc opravňuje likvidátora, insolvenčního správce i vyrovnávacího správce.

Jednatel společnosti

Jelikož je společnost s ručením omezeným právnickou osobou, zákon stanovuje, že společnost za sebe nemůže jednat sama, ale vyžaduje a opravňuje k tomu tzv. statutární orgán. Statutární orgán je tvořen jedním nebo více jednatelem, kteří za společnost osobně jednají. Podle zákona může každý jednatel jednat za společnost zvlášť, tuto skutečnost mohou ale právě stanovy nebo společenská smlouva upravit jinak. Oproti valné hromadě u jednatelů lze jejich působnost také omezit např. stanovami. Stanovy zde mohou určit např., že někteří jednatele smějí jednat samostatně, jiní pouze závisle na souhlasu ostatních, pod pohružkou neplatnosti tohoto právního úkonu.

Záleží pouze na organizaci společnosti, kolik jednatelů do funkce ustanoví, neexistuje zde žádné omezení zákonem. Samozřejmě je nutné, aby množství jednatelů bylo pro společnost prospěšné. Kolik jednatelů bude společnost mít, je povinné uvést v zakladatelské listině nebo společenské smlouvě. Nejvyšší soud v tomto případě stanovil, že: „ Jestliže společenská smlouva určuje, že jménem společnosti jedná více jednatelů společně, nejde o omezení jednatelského oprávnění ve smyslu ustanovení § 133 odst. 2 obch. zák., ale o určení způsobu jednání jménem společnosti podle ustanovení § 133 odst. 1 obch. zák.“⁴⁵ V případě, že by se počet změnil, je nutné pozměnit i zakladatelský dokument. Ovšem uvést jména, příjmení, bydliště a výčet jejich působnosti je nutné pouze u prvních jednatelů, noví jednatele již uvedeni být

⁴⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 1. 1996, sp. zn. 1 Odo 23/95.; ŠTENGLOVÁ, Ivana; *Přehled judikatury ve věcech obchodních společností*, 2002; citace str. 38-39.

⁴⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 2002, sp. zn. 29 Odo 198/2002.

nemusí, změní se pouze počet. Avšak všichni jednatelé musí být zapsáni v obchodním rejstříku, jelikož je důležité tuto informaci zpřístupnit třetím osobám. Ve věci snížení počtu jednatelů se vyjádřil Nejvyšší soud: „ I. Má-li dojít ke snížení počtu jednatelů společnosti s ručením omezeným oproti počtu jednatelů uvedených ve společenské smlouvě, musí být odpovídajícím způsobem změněna společenská smlouva. II. Pouhé odvolání jednatele, aniž by byl vzápětí nahrazen jiným, není změnou společenské smlouvy. Takový postup nevede ke změně počtu jednatelů společnosti, v souladu s ustanovením § 135 obch. zák., ve vazbě na ustanovení § 194 odst. 1, věty první obch. zák., však zakládá povinnost společnosti (její valné hromadě) jmenovat do tří měsíců nového jednatele.“⁴⁶

Zvolit si jednoho nebo více jednatelů je v působnosti valné hromady, stejně tak jako je odvolat. Zvolení mohou být buď výběrem ze společníků, nebo také z fyzických osob mimo společnost. Vždy ale musí být jmenován do funkce alespoň jeden. Jednatel se nemůže stát každý, nýbrž jen taková osoba, která splňuje zákonné podmínky; je způsobilá k výkonu funkce jednatele. Účel této normativní úpravy je zřejmý, totiž zamezení přístupu k této funkci osobám zjevně nezpůsobilým nebo kriminálně závadným. Jednatel se proto může stát pouze (§ 135 odst. 2, § 194 odst. 7 obch. z.):

1. fyzická osoba,
2. starší 18 let,
3. plně způsobilá k právním úkonům,
4. bezúhonná,
5. u níž nenastala překážka provozování živnosti,
6. není zároveň členem dozorčí rady téže společnosti (§ 139 odst. 3 obch. z.)
7. nevztahuje se na ni zákaz výkonu funkce podle § 381 obch. z., a
8. není zároveň prokuristou téže společnosti.⁴⁷

Funkce jednatele může vzniknout, jak již bylo řečeno, jmenováním valnou hromadou, at se jedná o orgán tvořený jedním společníkem nebo více,

⁴⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2002, sp. zn. 29 Odo 269/2002.

⁴⁷ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 256-257.

ale také podle § 130 obchodního zákoníku je možné, aby tak bylo učiněno společníky mimo valnou hromadu. Jak říká odstavec 1 tohoto ustanovení: „V takovém případě osoba, která je jinak oprávněna svolat valnou hromadu, předloží návrh usnesení společnosti společníkům k vyjádření s oznámením lhůty, ve které mají učinit písemné vyjádření. Nevyjádří-li se společník ve lhůtě, platí, že nesouhlasí. Osoba, která předložila návrh usnesení, pak oznámí výsledky hlasování jednotlivým společníkům. Většina se počítá z celkového počtu hlasů příslušejících všem společníkům.“⁴⁸ Podle zákona je k tomuto odsouhlasenému rozhodnutí též potřeba notářský zápis i se zněním tohoto rozhodnutí. Zde se jedná o tři jediné způsoby, jimiž lze jednatele do funkce ustanovit. Ani společenská smlouva nebo stanovy to nemohou změnit. Vždy se zde ale počítá s tím, že jednatel s tím souhlasí. Ačkoliv funkce jednatele právoplatně vzniká až rozhodnutím o jeho jmenování, společníci nebo valná hromada mohou účinnost tohoto rozhodnutí posunout. Jelikož jsou ale jednatele orgánem právnické osoby, nemohou tedy vzniknout dříve než tato právnická osoba. Však v případě prvních jednatelů může dojít ke jmenování, ale funkce vzniká až dnem vzniku společnosti samotné.

Zákon upravuje v obchodním zákoníku dvě odvětví působnosti jednatele, a to obchodní vedení, jež opravňuje jednatele ke spravování společnosti, řízení jejího všedního fungování, vedení účetnictví, a právo jednat mimo společnost se třetími osobami jménem společnosti v jejích záležitostech. V případě obchodního vedení se vyslovil Nejvyšší soud takto: „Obchodním vedením společnosti ve smyslu ustanovení § 134 obch. zák. je řízení společnosti, tj. zejména organizování a řízení její podnikatelské činnosti, včetně rozhodování o podnikatelských záměrech. Právní úkon, kterým se realizuje rozhodnutí o obchodním vedení společnosti, jež má více jednatelů, je jednáním jménem společnosti, k němuž je oprávněn každý z jednatelů samostatně, nestanoví-li společenská smlouva nebo stanovy jinak (§ 133 odst. 1 obch. zák.).“⁴⁹ Mezi nejvýznamnější povinnosti jednatelů patří zajistit řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vést seznam společníků, informovat společníky o

⁴⁸ § 130 odst. 1; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁴⁹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 2004, sp. zn. 29 Odo 479/2003.

záležitostech společnosti a svolávat valnou hromadu.⁵⁰ Ustanovit i jiné povinnosti může společenská smlouva, usnesení orgánu valné hromady, nebo stanovy. Obchodní zákoník v § 113 odst. 1 stanovuje další povinnost, a to že: „jednatelé oznámí rejstříkovému soudu bez zbytečného odkladu splacení celého vkladu každého společníka“.⁵¹

Funkce jednatele může být ukončena z několika důvodů. Jedním z nich je odvolání, které je nejčastěji buď na návrh samotného jednatele nebo na podnět třetí osoby. V této věci se usnesl Nejvyšší soud dne 11. 10. 2000, který řekl: „Obchodní zákoník nepřipouští, aby společenská smlouva společnosti s ručením omezeným založila neodvolatelnost jednatele společnosti.“⁵² Toto usnesení se netýká ale pouze společenské smlouvy, nýbrž i stanov a smlouvy o výkonu funkce. Samotné odvolání je platně provedené v případě, že jednatel odvolá řádně svolaná valná hromada svým rozhodnutím, nebo společníci mimo valnou hromadu, a to za podmínek stanovených zákonem. Dalším způsobem ukončení funkce jednatele je rezignace, přičemž jednatel může, ale nemusí uvést důvody. Je-li jednatel ve společnosti pouze jeden, jeho povinností je podat rezignaci do rukou valné hromady. V tomto případě jednatelova funkce končí v den, kdy se poprvé od podané rezignace valná hromada sejde, ať už jeho rezignaci projedná nebo ne, a ať už je nebo není usnášeníschopná. V případě, že má společnost více jednatelů, mohou podání rezignace upravovat stanovy. Je-li ve stanovách upravena možnost podání rezignace ostatním jednatelům, jsou jednatelé povinni se sejít. I v tomto případě jednatelova funkce končí dnem schůze. Není-li však rezignace upravena ve stanovách nebo společenské smlouvě, je nutné se opět obrátit s rezignací na valnou hromadu. Funkce jednatele samozřejmě zaniká i v případě jeho smrti a zánikem společnosti, jejímž je jednatel. Dalšími důvody také může být uplynutí funkčního období, ztráta způsobilosti k výkonu funkce jednatele, dohoda stran, nebo výpověď jednatele.

⁵⁰ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava; ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*, 1994; přímá citace str. 42.

⁵¹ § 113 odst. 1; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁵² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 10. 2000, sp. zn. 29 Cdo 968/2000; ŠTENGLOVÁ, Ivana; *Přehled judikatury ve věcech obchodních společností*, 2002; citace str. 38-39.

Stejně tak, jako musí smluvně zavázaný jednatel začít vykonávat svou funkci, přestože ještě není zapsán v obchodním rejstříku, tak ve chvíli, kdy je této funkce zproštěn, jeho působení ve funkci jednatele končí. V případě, že ale přesto jedná s třetí osobou, která na základě informací z obchodního rejstříku má zato, že jedná s oprávněným jednatelem, tato osoba je chráněna a společnost nemůže namítat neplatnost tohoto úkonu. Povinností společnosti je totiž nahlásit neprodleně do obchodního rejstříku faktický stav.

Podle zákona je jednatelem udělen zákaz konkurence, upraven v § 136 obchodního zákoníku. Podle tohoto ustanovení jednatel nesmí:

1. podnikat ve stejném nebo obdobném oboru podnikání společnosti ani vstupovat se společností do obchodních vztahů,
2. zprostředkovávat nebo obstarávat pro jiné osoby obchody společnosti,
3. účastnit se podnikání jiné společnosti jako společník s neomezeným ručením nebo ovládající osoba jiné osoby se stejným nebo podobným předmětem podnikání, a
4. vykonávat činnost jako statutární orgán nebo jako člen statutárního nebo jiného orgánu jiné právnické osoby se stejným nebo obdobným předmětem podnikání, ledaže jde o koncern.⁵³

Jednatele, tzv. statutární orgán, pojí se společností vzájemná práva a povinnosti. Základními právy jednatele je odměna za vykonávání funkce, nedohodnou-li se jinak. Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu „z ustanovení § 66 odst. 2 ve spojení s § 566 odst. 1 obch. zák., ve znění účinném do 31. 12. 2000, vyplývá, že nebyla-li mezi společností s ručením omezeným a jejím jednatelem uzavřena smlouva o výkonu funkce, má jednatel právo na odměnu určenou podle ustanovení § 571 odst. 1 obch. zák.“⁵⁴. Dále má jednatel právo na informace, aby mohl své povinnosti řádně provozovat. Jedná se o informace o rozhodnutích valné hromady nebo rozhodnutích společníků mimo valnou hromadu, a informace o každodenním působení společnosti. Zákon nařizuje

⁵³ DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3. přepracované vydání*, 2008; přímá citace str. 278.

⁵⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. 29 Odo 994/2005.

jednateli okruh povinností, jež je souborem povinností týkající se vedení cizího majetku. Jednateli je proto uloženo:

1. vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře,
2. zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prosazení třetím osobám by mohlo přivodit společnosti škodu,
3. respektovat zákaz konkurence vyplývající ze zákona, společenské smlouvy, stanov, popř. i ze smlouvy o výkonu funkce,
4. dodržovat usnesení valné hromady, a
5. respektovat meze svých kompetencí a kompetenční vztahy uvnitř společnosti.⁵⁵

Mezi další povinnosti jednatele patří povinnost informovat, jejíž nedodržení může znamenat pro jednatele odpovědnost za škodu, která tím vznikne. Dostane-li se společnost do stavu úpadku, je povinností jednatele podat neprodleně insolvenční návrh. Jednatel je povinnen odpovídat za škodu, kterou způsobí. Je-li jich více, dělí se odpovědnost nerozdílně mezi ně, jedná-li se o jednoho jednatele, odpovědnost spadá pouze na něj. Obchodní zákoník přikazuje, že ustanovení společenské smlouvy nebo stanov společnosti nebo smlouva o výkonu funkce vylučující nebo omezující odpovědnost jednatele za škodu je neplatná.⁵⁶ Takto se usnesl Nejvyšší soud ve věci, týkající se povinnosti jednatele vést předepsanou evidenci a účetnictví: „Odpovědnost jednatele za porušení povinnosti vyplývajících z funkce se řídí obchodním zákoníkem. Jednatel se zproští odpovědnosti za škodu způsobenou porušením povinností uvedených v § 135 obch. zák. jestliže prokáže, že zajistil vedení předepsané evidence a účetnictví v potřebném rozsahu kvalifikovanou osobou, které vytvořil pro výkon činnosti potřebné podmínky (poskytl potřebnou součinnost).⁵⁷“

⁵⁵ DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 287.

⁵⁶ DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 289.

⁵⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 11. 1999, sp. zn. 29 Cdo 1162/99; ŠTENGLOVÁ, Ivana; *Přehled judikatury ve věcech obchodních společností*, 2002; citace str. 48.

Dozorčí rada

Jak jsme se již zmínili, orgán dozorčí rady je nepovinným orgánem. Neexistuje žádná právní úprava stanovující povinnost tento orgán ve společnosti s ručením omezeným zřídit. Pro možnost, že je společnost vytvořena, obchodní zákoník právní úpravu tohoto orgánu obsahuje. Obchodní zákoník v této věci říká: „Dozorčí rada se zřizuje, stanoví-li tak společenská smlouva nebo zvláštní zákon.“⁵⁸ Tedy „rozhodnutí o jejím zřízení je plně v kompetenci společníků, kteří mohou o jejím zřízení rozhodnout ve společenské smlouvě (zakladatelské listině).“⁵⁹ V § 139 je stanoveno, že kompetenci zvolit členy dozorčí rady má valná hromada, která je tvořena těmito společníky – viz. Valná hromada. V případě členů dozorčí rady, kteří mají své poslání vykonávat již od vzniku společnosti, musí jejich jména a adresy být zapsány již v zakladatelském dokumentu. Odstavec druhý, třetí a čtvrtý v tomto paragrafu říká: „Členem dozorčí rady nemůže být jednatel společnosti. Dozorčí rada musí mít alespoň tři členy. Na členy dozorčí rady se vztahuje zákaz konkurence (§ 136).“⁶⁰ Maximální počet členů není zákonem určen. V praxi je však účelné nevytvářet dozorčí radu příliš velkou, neboť by to mohlo být na úkor její funkčnosti. Vždy však musí být ve společenské smlouvě uveden počet členů dozorčí rady, a to jednoznačným způsobem.⁶¹ Funkční období tohoto orgánu není zákonem nijak upraveno. Jak ale můžeme vidět v příložených stanovách v článku 5, zde je funkční období stanoveno na 3 léta. Stanovy zde také podrobněji upravují způsoby zániku, jež jsou v tomto případě – uplynutí funkčního období, odvolání valnou hromadou nebo odstoupení člena z funkce, za předem stanovených podmínek. Každá dozorčí rada by si měla volit svého předsedu. Nejedná se o zákonem stanovenou podmínku, ale o nepsané pravidlo, o němž je všeobecně známo, že je nepostradatelné. Podmínky volby předsedy mohou upravit stanovy, jak je tomu v našem případě, nebo pouze zakladatelský dokument. Zde se uvádí také podmínky

⁵⁸ §137 odst. 1; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁵⁹ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava; ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*, 1994; přímá citace str. 80.

⁶⁰ §139 odst. 2,3,4; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁶¹ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 299-300.

svolávání a hlasování na schůzi dozorčí rady. Zákon v § 140 odst. 1 stanovuje, že: „Členové dozorčí rady jsou oprávněni účastnit se valné hromady. Musí jim být uděleno slovo, kdykoli o to požádají.“⁶² V případě, že je nutné svolat valnou hromadu v důsledku kontrolní činnosti dozorčí rady, náleží toto oprávnění i dozorčí radě v souladu s § 140 odst. 2.

Dozorčí rada je tedy jakýmsi kontrolním orgánem ve společnosti s ručením omezeným. Zákon stanovuje kompetence dozorčí rady takto: „Dozorčí rada:

- a) dohlíží na činnost jednatelů,
- b) nahlíží do obchodních a účetních knih a jiných dokladů a kontroluje tam obsažené údaje,
- c) přezkoumává řádnou, mimořádnou a konsolidovanou, popřípadě i mezitímní účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty a předkládá své vyjádření valné hromadě,
- d) podává zprávy valné hromadě ve lhůtě stanovené společenskou smlouvou, jinak jednou ročně.“⁶³

Není přípustné, aby společenská smlouva, stanovy nebo usnesení valné hromady dozorčí radě její působnost omezily nebo vůbec odebraly. Takové ustanovení nebo usnesení je pro rozpor se zákonem vůbec neplatné, resp. nulitní. Je však přípustné rozšíření působnosti dozorčí rady. Dozorčí rada je především povinna ke kontrolní činnosti, a to vždy řádně, svědomitě a dbale, s respektem k požadavku profesionality při výkonu své činnosti. Dozorčí rada, resp. její členové nemohou vykonávat svoji funkci nahodile, příležitostně nebo nedbale. Takovýto postup by byl zjevně porušením jejich zákonné povinnosti řádného výkonu kontroly.⁶⁴ Hlavní povinností dozorčí rady je kontrola jednatelů, tedy uskutečňování nahodilých kontrol. Pro případ, že svou povinnost nebudou řádně plnit, platí pro ně odpovědnost za škodu, vzniklou v důsledku jejich neplnění. Kromě kontroly činnosti jednatelů má dozorčí rada

⁶² § 140 odst. 1; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁶³ § 138 odst. 1; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁶⁴ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 297.

také povinnost kontrolovat veškeré doklady a údaje v nich uvedené, účetní knihy a jejich obsah, smí také ale požadovat ústní fakta jak od jednatelů, tak od zaměstnanců. Povinností dozorčí rady je dále prověřit účetní závěrky a počáteční a konečné rozvahy, a vyslovit se k návrhu na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty a svůj úsudek svěřit valné hromadě. Jak již bylo uvedeno, stanovy nebo zakladatelský dokument mohou určit, jak často má podávat dozorčí rada informace o své činnosti valné hromadě. Ze zákona však vyplývá minimálně jednou ročně. V mimořádných situacích smí dozorčí rada sama valnou hromadu svolat, nesmí se ale jednat o důvody méně významné, z čehož by pro ni plynula odpovědnost za škodu. Jelikož má dozorčí rada právo se zúčastnit zasedání valné hromady, je povinností valné hromady ji o tom včas seznámit a na zasedání jí dát slovo, kdykoli se o něj přihlásí. Zasedání valné hromady se však mohou účastnit toliko osobně, nikoliv v zastoupení, neboť jsou povinni k osobnímu výkonu funkce (§ 66 odst. 2 obch. z.). Poslední významnou pravomocí dozorčí rady je její právo zastupovat společnost navenek (§ 131 odst. 6 obch. z.). To připadá v úvahu pouze v případě, kdy všichni jednatele podali návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. V takovém případě je povinností dozorčí rady určit, který její člen společnost před soudem zastupuje.⁶⁵ Nemá-li společnost aktuálně žádného jednatele, platí to samé.

Tak jako u jednatelů, i členové dozorčí rady musí splňovat určité podmínky, tedy musejí být způsobilí k výkonu své funkce. Tuto podmínku upravuje § 138 odst. 2, který odkazuje na § 194 odst. 7 obch. zák., jež uvádí podmínky platné pro osoby vykonávající funkci členů představenstva. Pro členy dozorčí rady platí podobné. Členem dozorčí rady se proto může stát pouze:

1. fyzická osoba starší 18 let,
2. plně způsobilá k právním úkonům,
3. bezúhonná,
4. nenastala u ní překážka provozování živnosti,

⁶⁵ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 299.

5. není zároveň jednatelem téže společnosti (§ 139 odst. 3 obch. z.), a
6. nevztahuje se na ni zákaz výkonu funkce (§ 138 obch. z.).⁶⁶

Na základě těchto podmínek můžeme dovodit, že funkci člena dozorčí rady může vykonávat i například zaměstnanec téže společnosti nebo úplně cizí osoba. Zde musí být splněna pouze podmínka, že se nejedná o osobu jednatele v této společnosti. Členu dozorčí rady náleží odměna za vykonávání jeho funkce.

4. 4. Hospodaření společnosti

Hospodaření společnosti je dalším z možných ustanovení upravených ve stanovách. Platná úprava hospodaření s. r. o. příliš nespouzí. Zákonodárce vychází z myšlenky, že příliš tvrdá restriktivní zákonná regulace by neprospěla účelu věci, totiž umožnění patřičného rozvoje podnikatelských aktivit.⁶⁷ Zákon tedy přesně neurčuje, jak by měla společnost s ručením omezeným hospodařit. Až na základní zákonné povinnosti se zde aplikuje již uvedený princip stanovený v Listině základních práv a svobod, že: „každý může činit, co není zákonem zakázáno“⁶⁸, což se týká právě i právnických osob. Každá společnost má tedy možnost hospodařit se svým majetkem podle svého uvážení. Většinou se ale tak děje na základě předem stanovených pravidel, buď již v zakladatelském dokumentu, nebo právě ve stanovách, které upřesní, jakým způsobem bude společnost hospodařit.

Co se týká povinností stanovených zákonem, jedná se o povinnost každé společnosti vést účetnictví, sestavovat pravidelné účetní závěrky a výroční zprávy, ale také vést evidenci určitých dokumentů po určitou dobu. Zakladatelské dokumenty nebo stanovy mohou tyto zákonem stanovené povinnosti podrobněji upravit. V této části stanov můžeme také nalézt navíc podrobnější úpravu rozdělování zisku ve společnosti, nebo také krytí ztrát.

⁶⁶ DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 301.

⁶⁷ DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 319.

⁶⁸ Článek 2 odst. 3; Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.

Evidence a vedení účetnictví

Vést účetnictví a předepsanou evidenci je povinností každé společnosti s ručením omezeným. Stanoveno je to v zákoně o účetnictví: „Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. a) a c) jsou povinni vést účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku.“ Společnost s ručením omezeným je obsažena v písm. a) „právnícké osoby, které mají sídlo na území České republiky.“⁶⁹

Tzv. České účetní standardy, vedené Ministerstvem financí, slouží k tomu, aby byly používány všude stejné účetní metody a systém účtování a došlo tak všeobecně ke shodě. Společnost je povinna vést řádné a věcně správné účetnictví, a to způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů (§ 7 úč. z.).⁷⁰ Obchodní zákoník určuje, kdo je povinen se o vedení účetnictví a evidence postarat, v § 135, který říká: „Jednatelé jsou povinni zajistit řádné vedení předepsané evidence a účetnictví“.⁷¹ Zákon ovšem nezakazuje, aby dále jednatel touto povinností pověřil jinou osobu. Jeho povinností je to pouze zajistit.

Účetní závěrky

Je povinností společnosti sestavit za každé účetní období řádnou účetní závěrku a v případech zákonem výslovně stanovených také konsolidovanou účetní závěrku; v případech stanovených zvláštními zákony i mimořádnou a mezitímní účetní závěrku (§ 18 úč. z.), při zániku společnosti bez právního nástupce též konečnou účetní závěrku.⁷² Konkrétně účetních závěrek se týká § 39 a § 40 v obchodním zákoníku, kde je mimo jiné stanoveno: „Obchodní společnosti a družstva musí mít účetní závěrku i výroční zprávu ověřenu auditorem podle tohoto zákona nebo podle zvláštního předpisu. Podnikatel je povinen připravit a poskytnout auditorovi všechny účetní záznamy a vysvětlení potřebná k ověřování. Náklady spojené s auditorskou činností hradí podnikatel,

⁶⁹ § 1 odst. 2 a), § 4 odst. 1; Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

⁷⁰ DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 319.

⁷¹ § 135; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁷² DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 321.

jehož účetní závěrka se ověřuje.⁷³ Není nikde zákonem stanoveno, kdo má povinnost zabezpečit, aby byla účetní závěrka vytvořena, obecně ale platí, že je to úkolem jednatele. Když se podíváme na příložené stanovy, i zde je tato povinnost závazně uložena jednatelem. V článku 8 je podrobně ujednáno postup nakládání s účetní závěrkou, tak aby byla nakonec řádně schválena valnou hromadou.

Obchodní zákoník se však účetnictvím s. r. o. týká více než by se mohlo zdát z § 39 a § 40. Např. stanovuje termín konání valné hromady schvalující účetní závěrku s. r. o. (§ 128 odst. 1), při zjištění určité výše ztráty z účetní závěrky stanovuje jednatelem určité povinnosti (§ 128 odst. 2 a § 193 odst. 1), rozhodování valné hromady o rozdělení zisku je limitováno údaji z účetní závěrky.⁷⁴

Příložené stanovy nám ve smyslu zákona také upravují podmínky, které musí sestavená roční účetní závěrka splňovat. V první řadě musí být v souladu s právními předpisy, informace v ní uvedené musejí odpovídat skutečnému stavu majetku i financí, musíme se z ní dočíst náklady a výnosy za dané účetní období, zisk a ztrátu, ale také stav aktiv a pasiv a z toho plynoucí hospodářský výsledek. Společnost je povinna účetní závěrku dát ověřit auditorem, pokud tak určuje společenská smlouva nebo stanovy (§ 39 odst. 1 obch. z.).⁷⁵ Účetní závěrka samotná je následně ukládána do Sbírký listin vedené Rejstříkovými soudy. Pro případné porušení této povinnosti zde platí § 254 trestního zákoníku, který říká: „Kdo nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen, kdo v takových účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, nebo kdo takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady změní, zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají, a ohrozí tak majetková práva jiného nebo

⁷³ § 39; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁷⁴ Běhounek, Pavel; *Společnost s ručením omezeným – řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe – 10. aktualizované vydání*; 2011; přímá citace str. 247.

⁷⁵ DVORÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3. přepracované vydání*, 2008; přímá citace str. 322.

včasné a řádné vyměření daně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.⁷⁶

Rozdělování zisku a úhrada ztráty

Jakým způsobem bude zisk rozdělen je obvykle ukotveno v zakladatelském dokumentu, v němž může být na bližší úpravu odkázáno na stanovy. Není-li tomu tak, je nutné se řídit při rozdělování obchodním zákoníkem, děje se tak ale mimořádně. Stanovuje to § 123 obch. zák., který praví: „Společníci se podílejí na zisku určeném valnou hromadou k rozdělení mezi společníky v poměru svých obchodních podílů, nestanoví-li společenská smlouva jinak. K výplatě zisku nelze použít základního kapitálu, rezervního fondu ani ostatních kapitálových fondů ani prostředků, které podle tohoto zákona, společenské smlouvy nebo stanov mají být použity k doplnění těchto fondů.“⁷⁷

Jak můžeme vidět v příložených stanovách, pojem rozdělení zisku ne vždy musí znamenat vyplacení mezi společníky podle podílu. Rozdělením se také rozumí použití části zisku na úhradu nutných poplatků, daní a závazků, ale jedná se také o přidělení části zisku do stanovených fondů. Stejně tak jako při rozdělování zisku mezi společníky, i zde rozhoduje valná hromada. Ta může také rozhodnout, že část zisku bude použita ke zvýšení základního kapitálu, stejně jako tomu máme v příložených stanovách.

Na případnou ztrátu je povinnen vždy upozornit jednatel, jelikož do jeho kompetencí patří zajištění řádného vedení účetnictví a také informování společníků o záležitostech společnosti (podle § 135). Jakým způsobem se bude ztráta hradit, rozhodne valná hromada podle § 125 obch. zák. Příložené stanovy stanovují způsob hrazení ztráty tak, že budou kryty především z prostředků jejího rezervního fondu, z jiného majetku společnosti převyšujícího základní jmění nebo příplatkovou povinnost. Stanovy dále připouští, že valná hromada může určit úhradu ztráty zkombinováním těchto způsobů. Nejčastějším způsobem je hrazení ztráty z příplatků společníků, které po udělení

⁷⁶ § 254 odst. 1; Zákon č. 40/2010 Sb., trestní zákoník.

⁷⁷ § 123 odst. 1, 2; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

kompetence ve společenské smlouvě nařídí valná hromada. Obchodní zákoník v § 121 říká: „Společenská smlouva může určit, že valná hromada je oprávněna uložit společníkům povinnost přispět na vytvoření vlastního kapitálu příplatkem mimo základní kapitál (dále jen „příplatek“) peněžitým plněním nad výši vkladu až do poloviny základního kapitálu podle výše svých vkladů. Dosáhne-li výše příplatku hodnoty poloviny základního kapitálu, nelze již další příplatek uložit. Společník může poskytnout příplatek se souhlasem valné hromady, i když tak nestanoví společenská smlouva. Příplatky lze společníkům vrátit jen v rozsahu, v jakém převyšují ztráty společnosti.“⁷⁸ O zaplacený příspěvek se nezvyšuje vklad společníka. Pokud společník uložený příspěvek nesplatí, může jej společnost vyloučit, způsobem a za podmínek platných pro vyloučení společníka při prodlení se splácením vkladu. Nad rozsah stanovený v § 121 odst. 1 obchodního zákoníku lze založit povinnost přispět k úhradě ztrát jen, pokud se na tom dohodnou všichni společníci.⁷⁹

4. 5. Fondy s. r. o. a ostatní

Jediným povinným fondem, který musí podle zákona společnost s ručením omezeným vytvořit je fond rezervní. Uvedeno je to v § 67 obch. zák., v § 124 je dále uveden způsob tvoření tohoto fondu, ve znění: „Společnost vytvoří rezervní fond v době a ve výši určené ve společenské smlouvě. Není-li rezervní fond vytvořen již při vzniku společnosti, je společnost povinna vytvořit jej z čistého zisku vykázaného v řádné účetní závěrce za rok, v němž poprvé čistý zisk vytvoří, a to ve výši nejméně 10 % z čistého zisku, avšak ne více než 5 % z hodnoty základního kapitálu. Tento fond se ročně doplňuje o částku určenou ve společenské smlouvě nebo ve stanovách, nejméně však 5 % z čistého zisku, až do dosažení výše rezervního fondu určené ve společenské smlouvě nebo ve stanovách, nejméně však do výše 10 % základního kapitálu. O použití rezervního fondu rozhodují jednatele v souladu s § 67, nejde-li o případy, kdy zákon svěřuje toto rozhodnutí valné hromadě. Rezervní fond do výše 10 % základního kapitálu lze použít pouze

⁷⁸ §121; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁷⁹ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava; ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*, 1994; přímá citace str. 80.

k úhradě ztráty společnosti.“⁸⁰ Společnost s ručením omezeným může tvořit i jiné fondy než rezervní. Jak vidíme ve stanovách, lze tvořit i fond sociální. Zde stanovy určují jeho výši a odkazují na bližší úpravu použití ve vnitřním předpise společnosti. Sociální fond tvoří zpravidla právě územní samosprávné celky na základě pravomocí daných § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, který přiděluje zastupitelstvu pravomoc „zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce“.⁸¹

Stanovy společnosti s ručením omezeným mohou dále obsahovat celkový informativní výčet schémat, která společnost upravují uvnitř. Mohou odkazovat na dokumenty, které slouží jako vnitřní organizační řád společnosti, tím ukládají povinnost se jím řídit. Také upravují, kdo je povinen tento řád vydat a kdo má kompetence ho měnit. Stanovují zde fakultativní body tohoto řádu, které musí být obsaženy, a mnoho dalších závazných předpisů, jimiž je nutné se v organizaci řídit.

⁸⁰ § 124; Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁸¹ § 84 odst. 2 a); Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

5. ZMĚNA A ZÁNÍK STANOV

Stanovy společnosti s ručením omezeným vchází v účinnost až ve chvíli, kdy je valná hromada odsouhlasí. Již právě zmiňovaný § 125 odst. 1 c) zařazuje do působnosti valné hromady: „schvalování stanov a jejich změn“.⁸² Změna stanov je účinná okamžikem, kdy o této změně valná hromada rozhodla, pokud v usnesení valné hromady nebyl stanoven pozdější okamžik účinnosti, anebo okamžikem, kdy nastala účinnost jakékoliv jiné právní skutečnosti, jejímž důsledkem byla změna stanov. Jestliže však bylo rozhodnuto o skutečnosti, jejíž účinnost je podmíněna provedením zápisu do obchodního rejstříku, pak tato změna nabývá účinnosti až provedením příslušného zápisu.⁸³

O možnosti změny stanov nemusí být v zakladatelském dokumentu zmínka, narozdíl od vzniku a zániku stanov, ale jak můžeme vidět v příložených stanovách v části VI. Přejícná a závěrečná ustanovení, zde jsou podmínky změny stanov konkrétně stanoveny. Je v nich určeno, v jakém složení je valná hromada schopna se pro tento případ usnášet, navíc uvádějí, že o schválení stanov a jejich změn musí být pořízen notářský zápis, také že je povinností jednatele zařídít založení úplného znění stanov do sbírky listin u rejstříkového soudu. Zde již záleží na každé společnosti, jaké podmínky změny si stanoví. Jelikož zde ale stále platí, že obsah stanov musí být v souladu s právními předpisy a společenskou smlouvou, tak pokud došlo ke změně stanov na základě rozhodnutí valné hromady a důsledkem tohoto rozhodnutí bylo, že se obsah stanov dostal do rozporu s kogentním ustanovením zákona nebo společenské smlouvy, je taková změna neplatná, a to absolutně a *ex lege*.⁸⁴

Stejně tak jako nemohou stanovy vzniknout samy o sobě a musí o nich být zmínka v zakladatelském dokumentu, tak i co se týče zrušení stanov, musí

⁸² § 125 odst. 1 c); Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁸³ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 72.

⁸⁴ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 72. (*Ex lege – ze zákona*)

být ve společenské smlouvě nebo v zakladatelské listině uvedeno, zda je možné stanovy zrušit, popř. jakým způsobem. Pokud by došlo ke zrušení stanov bez náhrady, je toto třeba oznámit rejstříkovému soudu a uložit do sbírky listin dokumenty osvědčující tuto skutečnost.⁸⁵

Ve zmiňované poslední části našich příkladných stanov obchodní společnosti Společenského domu Prostějov, s.r.o. můžeme též vidět závěrečné ustanovení o tom, kdo stanovy schválil a kdy. Ve většině případů se v takových dokumentech také uvádí, v souladu s jakým předpisem tak bylo učiněno a odkdy je tento dokument účinný. Aby tento dokument byl platný, je nutné ho potvrdit podpisem předsedy valné hromady a datem a místem podepsání.

⁸⁵ DVOŘÁK, Tomáš; *Společnost s ručením omezeným – 3.přepřacované vydání*, 2008; přímá citace str. 72.

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo se zaměřit na dokument stanovy u společnosti s ručením omezeným a nastínit celkové fungování této společnosti. Zpracování tohoto tématu nebylo pro mne lehkým úkolem, jelikož zákon příliš tento dokument neupravuje. V práci jsme se snažili pochopit, proč by vůbec nějaká obchodní společnost chtěla takový dokument vytvořit, přestože to zákon neukládá. Výborným příkladem jsou zde přiložené stanovy Společenského domu Prostějov. Zde mi stanovy přijdou velice vhodné, hlavně z důvodu objasnění složitosti orgánů.

Že stanovy u společnosti s ručením omezeným nejsou příliš obvyklé mi potvrdilo i malé pátrání v několika účetních kancelářích. Jediné, co se mi dostalo, byly udivené pohledy s odpovědí, že „to v životě neviděli, aby s. r. o. tvořila stanovy“. Nebylo tedy vůbec snadné takový dokument sehnat. Podle mého názoru, totiž zde nejlépe můžeme promítnou již několikrát zmiňované ustanovení Listiny základních práv a svobod, že: „nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá“.⁸⁶ V podnikatelské sféře si myslím, že to platí dvojnásob. Totiž málokterý podnikatel bude vytvářet něco, co vůbec tvořit nemusí. Téměř nepochopitelnou pro mne, při vytváření této práce, byla nedostatečná zákonná úprava. I z toho lze pochopit, že málokdo bude tvořit dokument, který nemá jasně stanovené podmínky vytvoření, ani fakultativní znaky.

Zákonem tedy není nijak upraveno, co vše mohou nebo musí stanovy obsahovat. V zákoně se setkáme u konkrétních ustanovení pouze s možností podrobnější úpravy ve stanovách. To ovšem neznámená pro nikoho povinnost. Záleží tedy na uvážení společníků, zda se dohodnou při sepisování zakladatelského dokumentu, že je potřebná podrobnější úprava ve stanovách. Jelikož je možné ve stanovách upravit cokoliv, co se týká podmínek fungování společnosti, lze pochopit úpravu stanovami ve společnosti, kde tyto podmínky jsou složité. Zakladatelská listina nebo společenská smlouva má zákonem stanoveny pouze základní fakultativní znaky, je ale pochopitelné, že společnost

⁸⁶ Článek 2 odst. 3; Zákon č. 2/1993 Sb. – Listina základních práv a svobod.

chce v zakladatelském dokumentu sjednat i určité podmínky fungování. V případě, že je více společníků, složitější uspořádání orgánů, nebo určité podmínky je nutné upravit podrobněji, je zbytečné taková ustanovení tzv. „cpát“ do jednoho dokumentu, proto zde zákon umožňuje odkázat na stanovy.

Celkově vzato, můžeme se domnívat, že zákon zde myslí jak na jednoduché uspořádání v této společnosti, kde nechce společnost zbytečně zatěžovat tvorbou tohoto dokumentu, tak na možnou složitější strukturu společnosti, kde je potřebné podmínky podrobněji upravit. Možná právě proto dává společníků na výběr, jak moc dopodrobna své fungování upraví.

MONOGRAFIE

BARTOŠÍKOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I., Společnost s ručením omezeným. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: PROSPEKTRUM, 1994. 232 s. ISBN 80-7175-015-8.

BĚHOUNEK, P., Společnost s ručením omezeným – řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe – 2011/2012. 10. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2011. 359 s. ISBN 978-80-7263-659-4.

DVOŘÁK, T., *Společnost s ručením omezeným*. 3. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2008. 454 s. ISBN 978-80-7357-344-7.

LASÁK, J., Právní předpisy Evropské Unie s judikaturou – Právo obchodních společností. Praha: Nakladatelství Wolters Kluwer, 2011. 466 s. ISBN 978-80-7357-611-0.

ŠTENGLOVÁ, I., Přehled judikatury ve věcech obchodních společností. Praha: ASPI, 2002. 87 s. ISBN 80-86395-27-8.

ŠVARC, Z., Základy obchodního práva. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. 433 s. ISBN 978-80-7380-144-1.

ÚZ (Úplné znění) č. 799 – Obchodní zákoník. Ostrava: Nakladatelství Sagit, 2010. 320 s. ISBN 978-80-7208-816-4.

ÚZ (Úplné znění) č. 746 – Ústava České Republiky, Listina základních práv a svobod. Ostrava: Nakladatelství Sagit, 2009. 208 s. ISBN 978-80-7208-755-6.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
[online] [cit. 12. března 2012] Dostupné z
www.business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni_zakon/cast2h2.aspx

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
[online] [cit. 12. března 2012] Dostupné z
www.business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/cast1.aspx

SUM, Tomáš; *Stanovy společnosti s ručením omezeným – článek č. 36726* [online] [cit. 12. března 2012] Dostupné z
www.epravo.cz/top/clanky/stanovy-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-36726.html

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. října 2002, sp. zn. 29 Odo 269/2002. [online] [cit. 12. března 2012] Dostupné z
www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/3D0918D57BD4ED27C12579830059E0E2?openDocument&Highlight=0, .

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. května 2011, sp. zn. 29 Cdo 3692/2010. [online] [cit. 12. března 2012] Dostupné z
www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/FFC6248DE1E446ABC1257983005A5FE4?openDocument&Highlight=0, .

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. srpna 2004, sp. zn. 29 Odo 479/2003. [online] [cit. 12. března 2012] Dostupné z
www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/9B71962805DD7CA9C1257983005B2480?openDocument&Highlight=0, valn%C3%A1,hromada .

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. srpna 2002, sp. zn. 29 Odo 198/2002. [online] [cit. 12. března 2012] Dostupné z
www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/C6B85933D2EA064DC1257983005A1E8E?openDocument&Highlight=0, valn%C3%A1,hromada .

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. ledna 2007, sp. zn. 29 Odo 994/2005. [online] [cit. 12. března 2012] Dostupné z
www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/76699599

86D5B468C1257983005B9655?openDocument&Highlight=0, valn
%C3%A1,hromada .

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
[online] [cit. 12. března 2012] Dostupné z
**www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-(obecni-
zrizeni).html** .

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a
v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. [online] [cit.
12. března 2012] Dostupné z **www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-424** .

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA I – Stanovy spol. s r.o. I

PŘÍLOHY

Příloha A – Stanovy spol. s r.o.

STANOVY

obchodní společnosti Společenský dům Prostějov, s.r.o.

Na základě rozhodnutí zakladatele vydává obchodní společnost Společenský dům Prostějov, s.r.o. tyto stanovy, kterými upravuje vnitřní organizaci společnosti a některé další záležitosti obsažené v zakladatelské listině.

I. Obecná ustanovení

Článek 1

Obchodní firma, sídlo a předmět podnikání

1. Obchodní jméno společnosti: **Společenský dům Prostějov, s.r.o.**
2. Sídlo společnosti: Prostějov, Komenského ul. 4142/6, PSČ 796 01
3. Předmět podnikání společnosti je vymezen zakladatelskou listinou společnosti.

II. Orgány společnosti

Orgány společnosti jsou valná hromada, jednatel společnosti a dozorčí rada.

Valná hromada

Článek 2

Pravomocí orgánů jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady

1. Působnost valné hromady vykonává v souladu s ustanovením § 132 obchodního zákoníku jediný společník město Prostějov.
2. V souladu s pravomocemi orgánů jediného společníka podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, je výkon působnosti valné hromady rozdělen mezi Zastupitelstvo města Prostějova a Radu města Prostějova.
3. Do působnosti Zastupitelstva města Prostějova náleží:
 - a) schvalování zakladatelské listiny a stanov společnosti,
 - b) rozhodování o změně obsahu zakladatelské listiny společnosti, nedochází-li k němu na základě jiných právních skutečností (§ 141 obchodního zákoníku)
 - c) rozhodování o změně obsahu zakladatelské listiny a stanov společnosti,
 - d) rozhodování o sloučení, splynutí, rozdělení nebo přeměně společnosti,
 - e) rozhodování o zrušení společnosti,
 - f) rozhodování o zrušení společnosti s likvidací,
 - g) rozhodování o peněžitém i nepeněžitém vkladu jediného společníka, o zvýšení nebo snížení vkladu jediného společníka, o převzetí závazku jediného společníka ke zvýšení vkladu.

4. Do působnosti Rady města Prostějova patří všechny ostatní záležitosti, které do působnosti valné hromady svěřuje zákon nebo zakladatelská listina společnosti.
5. Rozhodování jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady musí mít písemnou formu a musí být podepsáno dvěma členy příslušného orgánu jediného společníka, zpravidla starostou a místostarostou. Rozhodnutí společníka musí mít formu notářského zápisu v těch případech, kdy se o rozhodnutí valné hromady pořizuje notářský zápis. Písemné rozhodnutí musí být doručeno jednatelem a dozorčí radě. Jednání Zastupitelstva města Prostějova při výkonu působnosti valné hromady společnosti jsou veřejná, jednání Rady města Prostějova při výkonu působnosti valné hromady společnosti jsou neveřejná.

Článek 3

Jednání orgánů jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady

1. Zastupitelstvo města Prostějova nebo Rada města Prostějova (dále jen „příslušný orgán jediného společníka“) při výkonu působnosti valné hromady jsou schopny se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejich členů. K platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů příslušného orgánu jediného společníka.
2. Jednání příslušného orgánu jediného společníka se účastní členové tohoto orgánu, který vykonává působnost valné hromady, členové dozorčí rady, jednatel a přizvané osoby. Účast dalších osob a průběh jednání se řídí jednacím řádem příslušného orgánu jediného společníka, pokud stanovy společnosti neurčí jinak. Příslušnému orgánu jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady společnosti předsedá člen příslušného orgánu jediného společníka, zpravidla starosta nebo místostarosta města Prostějova. Předsedající vyhlásí usnesení ihned po jeho přijetí. Tím se usnesení stává závazným i pro ty členy příslušného orgánu jediného společníka, kteří hlasovali proti. Bylo-li o věci platně rozhodnuto, není možné o téže věci hlasovat znovu, s výjimkou usnesení učiněných v rozporu s právními předpisy.
3. Je-li příslušnému orgánu jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady společnosti navrhováno přijmout rozhodnutí obsahově tzv. nevhodné, tj. usnesení, jehož splněním hrozí poškození společnosti, jsou jednatel i členové dozorčí rady povinni příslušný orgán jediného společníka na nevhodnost navrženého záměru upozornit, protestovat proti němu a žádat o zanesení protestu do zápisu z jednání. Přijme-li přes protest příslušný orgán jediného společníka takové usnesení, jsou jednatel i členové orgánu společnosti povinni usnesení plnit.
4. Datum rozhodování jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady je totožné s datem jednání příslušného orgánu jediného společníka, není-li potřeba projednat záležitosti, které nesnesou odkladu. Totéž platí i v případě, že o rozhodnutí při výkonu působnosti valné hromady požádala dozorčí rada společnosti.
5. Při rozhodování při výkonu působnosti valné hromady se hlasuje na výzvu předsedajícího, pokud je podaný protinávrh, hlasuje se nejprve o něm. Hlasuje se zásadně aklamací, pokud tak rozhodne valná hromada, hlasuje se tajně, odevzdáním hlasovacích lístků. Sčítání hlasů provádí předsedající.
6. Zápis o rozhodování jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady vyhotovuje jediný společník a doručuje jej bez zbytečného odkladu jednatelem a dozorčí radě zakladateli. Zápis o rozhodování jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady obsahuje:
 - a) firmu a sídlo společnosti,
 - b) místo a dobu jednání,
 - c) jméno předsedajícího a zapisovatele,
 - d) popis projednání jednotlivých bodů programu,
 - e) jednotlivá rozhodnutí s uvedením výsledku hlasování,

- f) obsah protestu jednatele týkajícího se rozhodnutí valné hromady, jestliže o to jednatel požádá,
 - g) vlastnoruční podpisy předsedajícího příslušného orgánu jediného společníka a zapisovatele.
7. K zápisu se přiloží návrhy a prohlášení předložená pro rozhodování při výkonu působnosti valné hromady k projednání a seznam přítomných při rozhodování.
 8. Zápis o rozhodování jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady včetně pozvánky a prezenční listiny se uschovávají v archívu společnosti po celou dobu její existence.

Článek 4 Jednatel společnosti

1. Jednatel jedná a podepisuje za společnost samostatně, s výjimkou písemných právních úkonů společnosti, jejichž předmětem jsou úkony uvedené v odstavci 3 tohoto článku stanov, ke kterým je třeba podpisu jednatele a prokuristy současně, je-li prokura udělena.
2. Jednatel zabezpečuje řádné vedení předepsané evidence a účetnictví společnosti, informuje jediného společníka jedenkrát za tři měsíce o záležitostech společnosti, především o hospodaření společnosti, předkládá jedinému společníku při výkonu působnosti valné hromady roční účetní uzávěrku s návrhem na rozdělení zisku a zprávu o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku. Jednatel vykonává vůči zaměstnancům společnosti práva a povinnosti zaměstnavatele. Další práva a povinnosti jednatele se řídí zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění a zakladatelskou listinou.
3. Jednatel je povinen vyžádat si předchozí souhlas jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady s těmito úkony:
 - a) zřizování a rušení poboček společnosti,
 - b) nabývání a zcizování majetkové účasti na jiných obchodních společnostech a ostatních právnických osobách, včetně upisování a prodeje akcií,
 - c) nákup, prodej, pronájem, či zatížení nemovitostí společnosti právem s věcnými účinky,
 - d) nákup, prodej, pronájem nebo zatížení movitého majetku společnosti s pořizovací hodnotou vyšší než 500.000 Kč,
 - e) uzavírání smluv o nájmu, podnájmu nebo leasingu na dobu delší než jeden rok, nebo v hodnotě vyšší než 500.000 Kč,
 - f) investice společnosti, jejichž pořizovací náklady překračují v jednotlivém případě 500.000 Kč a celkově v jednom obchodním roce 1 milion Kč,
 - g) převzetí závazků třetích osob v jakékoliv formě,
 - h) převzetí, přijetí nebo poskytnutí půjček a úvěrů, je-li jednotlivě překročena částka 250.000 Kč nebo celkově v jednom roce 1 milion Kč.
4. Je-li v naléhavých případech důvodná obava ze vzniku výrazných škod pro společnost, způsobených opožděným rozhodnutím, může si jednatel schválení jediného společníka podle odstavce 3 vyžádat dodatečně, v tomto případě je však povinen možný vznik škody doložit prokazatelným způsobem.
5. Jednatel rozhoduje především o:
 - a) přípravě podkladů pro rozhodování jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady v rámci stanovení obchodní strategie společnosti a o realizaci rozhodnutí v oblasti podnikání společnosti.
 - b) Realizaci všech obchodů, které nevyžadují souhlas jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady.

- c) Realizaci všech záležitostí, které představují předmět rozhodnutí jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady.
- d) Udílení jednacích plných mocí pro jednotlivé úkony.
- e) Jmenování svého zástupce pro jednání jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady.

Článek 5 Dozorčí rada

1. Dozorčí rada je zřízena jako tříčlenný orgán společnosti. Členy dozorčí rady jmenuje příslušný orgán jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady. Funkční období členů dozorčí rady je tříleté.
2. Členství v dozorčí radě zaniká uplynutím funkčního období, odvoláním jediným společníkem při výkonu působnosti valné hromady nebo odstoupením člena z funkce. Odstoupení z funkce oznámí člen dozorčí rady písemně příslušnému orgánu jediného společníka, který je povinen projednat jeho odstoupení na svém nejbližším jednání poté, co se o jeho odstoupení dověděl. Výkon funkce člena dozorčí rady končí dnem, kdy jeho odstoupení projednala nebo měla projednat valná hromada.
3. Dozorčí rada si ze svých členů volí předsedu, který svolává jednání dozorčí rady, a to podle potřeby nejméně čtyřikrát ročně. Dozorčí rada rozhoduje na základě souhlasu většiny svých členů, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. Z jednání dozorčí rady se pořizuje zápis, který podepisují všichni její přítomní členové. V zápise se uvedou i stanoviska jednotlivých členů, jestliže to tyto členové požadují. Členové dozorčí rady se účastní zasedání valné hromady společnosti a jsou povinni seznámit příslušný orgán jediného společníka s výsledky své činnosti.
4. Do působnosti dozorčí rady patří:
 - a) dohled na činnost jednatele,
 - b) nahlížení do obchodních a účetních knih a jiných dokladů a kontrola tam obsažených údajů,
 - c) přezkoumávání řádné, mimořádné, konsolidované, popřípadě mezitímní účetní závěrky,
 - d) přezkoumávání návrhu na rozdělení zisku nebo úhrady ztráty,
 - e) podávání zpráv jedinému společníku při výkonu působnosti valné hromady ve lhůtách stanovených zakladatelskou listinou.
5. Na člena dozorčí rady se vztahuje zákaz konkurence dle ustanovení § 136 obchodního zákoníku.

III. Hospodaření společnosti

Článek 6 Obchodní rok

První obchodní rok společnosti začíná jejím zápisem do obchodního rejstříku a končí dnem 31. prosince tohoto roku. Každý další obchodní rok je totožný s kalendářním rokem.

Článek 7 Evidence a účetnictví společnosti

Evidence a účetnictví společnosti se vedou způsobem odpovídajícím příslušným obecně závazným právním předpisům. Odpovědnost za vedení předepsané evidence a účetnictví nese jednatel.

Článek 8

Roční účetní závěrka

1. Sestavení roční účetní závěrky a návrhu na rozdělení zisku, popřípadě návrhu na způsob krytí ztrát společnosti, zajišťuje jednatel. Sestavenou roční účetní závěrku spolu s uvedenými návrhy předloží jednatel dozorčí radě k přezkoumání a poté předloží tuto závěrku auditorovi. Po přezkoumání dozorčí radou a ověření auditorem, zašle jednatel hlavní údaje roční účetní závěrky jedinému společníku. Dozorčí radou přezkoumanou a auditorem ověřenou závěrku pak jednatel předloží příslušnému orgánu jediného společníka k rozhodování při výkonu působnosti valné hromady tak, aby jej tento orgán jediného společníka projednal nejpozději do šesti měsíců od posledního dne účetního období. Dozorčí rada zároveň předloží příslušnému orgánu jediného společníka zprávu o výsledku svého přezkoumání.
2. Roční účetní závěrka musí být sestavena způsobem odpovídajícím obecně závazným právním předpisům a zásadám řádného účetnictví tak, aby poskytovala úplné informace o majetkové a finanční situaci, v níž se společnost nachází, a o výši dosaženého zisku nebo ztrát vzniklých v uplynulém obchodním roce, o stavu a struktuře aktiv a pasiv, o stavu a struktuře nákladů a výnosů, o hospodářském výsledku za dané účetní období.

Článek 9

Rozdělování zisku společnosti

1. O rozdělení zisku společnosti rozhoduje příslušný orgán jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady na návrh jednatele po přezkoumání tohoto návrhu dozorčí radou.
2. Zisk společnosti dosažený v obchodním roce se po odečtení částek připadajících na daňové a poplatkové povinnosti, na splnění závazků společnosti, na přídělky do zřízených fondů, použije na další účely schválené příslušným orgánem jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady.
3. Tím není vyloučeno, aby jediný společník při výkonu působnosti valné hromady rozhodl, že část zisku použije na zvýšení základního kapitálu společnosti, popř. rozhodl, v rámci obecně závazných právních předpisů, o použití zisku jiným způsobem.

Článek 10

Krytí ztrát společnosti

1. O způsobu krytí ztrát společnosti vzniklých v uplynulém obchodním roce rozhoduje na návrh jednatele příslušný orgán jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady .
2. Případné ztráty, vzniklé při hospodaření společnosti, budou kryty především z prostředků jejího rezervního fondu, z jiného majetku společnosti převyšujícího základní jmění nebo příplatkovou povinnost jediného společníka, popř. kombinací těchto způsobů.

IV. Fondy obchodní společnosti

Obchodní společnost vytváří rezervní fond a sociální fond.

Článek 11

Rezervní fond společnosti

Vytvoření rezervního fondu a jeho použití je upraveno v zakladatelské listině společnosti a příslušných ustanoveních obchodním zákoníku.

Článek 12 **Sociální fond společnosti**

1. Sociální fond je tvořen přidělem ze zisku po zdanění ve výši do dvou procent vyplacených mzdových prostředků v předchozím roce.
2. Použití sociálního fondu bude blíže upraveno vnitřním předpisem zaměstnavatele v souladu s pracovněprávními předpisy.

V. Vnitřní řízení společnosti, organizační struktura

Článek 13 **Soustava řízení společnosti a organizační normy**

1. Vnitřní řízení společnosti upravuje organizační řád a organizační schéma společnosti, které vypracovává a vydá jednatel po předchozím souhlasu dozorčí rady.
2. Organizační řád dále vymezí delegování kompetencí, rozsah pravomocí a odpovědností ředitele společnosti a nižších stupňů řízení společnosti.
3. Základními organizačními a řídicími normami společnosti jsou stanovy společnosti, organizační řád a pracovní řád společnosti a normy upravující pracovní postupy. Dalšími organizačními a řídicími předpisy jsou zejména pokyny a sdělení jednatele společnosti, vnitřní účetní směrnice a ceník výkonů.

VI. Přechodná a závěrečná ustanovení

Článek 14

1. O změně stanov rozhoduje Zastupitelstvo města Prostějova jako příslušný orgán jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady. K platnému usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů Zastupitelstva města Prostějova.
2. O schválení stanov a jejich změn musí být pořízen notářský zápis. Jednatel společnosti je povinen zajistit založení stav nebo jejich změny a jejich úplného znění do sbírky listin u rejstříkového soudu.
3. Tyto stanovy byly schváleny Zastupitelstvem města Prostějova, tedy příslušným orgánem jediného společníka v souladu s § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dne září 2006.

Článek 15 **Účinnost**

Tyto stanovy obchodní společnosti Společenský dům Prostějov, s.r.o. nabývají účinnost dnem 1. ledna 2007.

V Prostějově dne 19. 9. 2006

Ing. Jan Tesař
starosta města Prostějova

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Barbora Klucká

Obor: Právo v podnikání

Forma studia: prezenční

Název práce: Stanovy v s.r.o.

Rok: 2012

Počet stran textu bez příloh: 49

Celkový počet stran příloh: 6

Počet titulů české literatury a pramenů: 8

Počet internetových zdrojů: 10

Vedoucí práce: Judr. Jakub Drábek